

Obsah	Strana
Úvod	3
Metodika výskumu	4
I. Hospodárska situácia na Slovensku	6
I. 1. Vývoj hospodárskej situácie za posledných 12 mesiacov optikou verejnej mienky	6
I. 2. Predikcia vývoja hospodárskej situácie na Slovensku optikou verejnej mienky	7
II. Spotrebiteľské ceny	8
II. 1. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov	8
II. 2. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien v nadchádzajúcom období	9
III. Očakávaný vývoj nezamestnanosti	10
IV. Finančná situácia v domácnostiach	11
IV. 1. Mienka o vývoji finančnej situácie domácností v uplynulých 12 mesiacoch	11
IV. 2. Ako obyvatelia odhadujú vývoj finančnej situácie svojich domácností v nadchádzajúcich 12 mesiacoch	12
IV. 3. Reflexia súčasnej finančnej situácie v domácnostiach	13
V. Sporenie občanov	14
V. 1. Sporenie na Slovensku pohľadom verejnosti	14
V. 2. Perspektívy sporenia v domácnostiach	15
VI. Spotrebiteľské úmysly domácností	16
VI. 1. Verejná mienka o výhodnosti veľkých nákupov na Slovensku	16
VI. 2. Perspektívnosť veľkých nákupov domácností v nadchádzajúcom období	17
VI. 3. Investície do stavebných úprav bytu resp. domu	18
VI. 4. Plány na kúpu alebo stavbu domu, bytu, chaty, chalupy	19
VI. 5. Úmysel kúpiť v blízkej budúcnosti auto	20
VII. Súhrnný indikátor spotrebiteľskej dôvery	21
VII. 1. Vývoj v SR	21
VII. 2. Indexy spotrebiteľskej dôvery v členských štátoch EÚ	22
Zhrnutie	23
Tabuľka vývoja indikátorov Spotrebiteľského barometra	26

Úvod

Štatistický úrad SR sa na začiatku júla 2010 opäť sústredil na zmapovanie spotrebiteľských názorov, očakávaní a úmyslov obyvateľov SR, ktoré monitoruje už od roku 1999. Zisťovanie Spotrebiteľský barometer je súčasťou harmonizovaného programu ekonomických a spotrebiteľských prieskumov, ktoré sa uskutočňujú vo všetkých 27 členských štátoch Európskej únie. Prostredníctvom rovnakých otázok kladených v tom istom čase sa od roku 1961 získavajú údaje o náladách výrobcov, obchodníkov a spotrebiteľov, ktoré vo svojom súhrne slúžia na predpoveď ďalšieho ekonomického vývoja. Zisťovania sú koordinované a podporované Generálnym riaditeľstvom pre ekonomické a finančné záležitosti Európskej komisie. V Spotrebiteľskom barometri oslovení občania hodnotia jednotlivé aspekty ekonomického vývoja štátu a finančného hospodárenia domácnosti. Časť otázok sonduje, aké sú možnosti domácnosti sporiť, resp. investovať do predmetov dlhodobej spotreby, raz za štvrtrok i do kúpy osobného auta, realizácie stavebných úprav bývania a stavby, resp. kúpy domu, bytu, chaty, chalupy. Vďaka jednotnej metodike možno údaje porovnávať nielen časovo, ale aj vecne na medzinárodnej úrovni. V aktuálnom prieskume pri hodnotení minulosti respondenti porovnávali súčasnosť s uplynulými 12 mesiacmi, t.j. s obdobím medzi 1. júlom 2009 a 30. júnom 2010. Očakávania respondentov sa týkali nasledujúcich 12 mesiacov, t.j. intervalu medzi 1. júlom 2010 a 30. júnom 2011.

Medzi ciele prieskumu patrilo získať poznatky o tom, ako občania:

- hodnotia celkovú ekonomickú situáciu v krajine
- odhadujú ďalší vývoj ekonomiky vo svojom štáte
- vnímajú vývoj cien tovarov a služieb
- predikujú vývoj nezamestnanosti
- reflektujú podmienky pre nákup predmetov dlhodobej spotreby
- uvažujú o možnostiach sporenia
- posudzujú finančné pomery vo svojej domácnosti
- zamýšľajú investovať.

V tejto informácii sú prezentované výsledky v dvojakej podobe: v podielovej a indexovej. Pre podielové zobrazenie sú vybrané výsledky za posledných dvanásť mesiacov s možnosťou komparácie so situáciou pred rokom. Indexová podoba poskytuje taktiež prehľad vývoja za posledných 12 mesiacov a porovnanie so stavom pred rokom. Výsledky sú prepočtom, ktorý sa zakladá na váženej komparácii kladných a záporných vyjadrení. Po sezónnom očistení sú porovnateľné s údajmi publikovanými Európskou komisiou. Hodnoty pre väčšinu indikátorov sa pri tejto analýze pohybujú v intervale od mínus sto (za predpokladu, že všetky odpovede boli z hľadiska respondenta maximálne nepriaznivé a nikto nevyužil odpoveď „neviem posúdiť“) po hodnotu plus sto v opačnom prípade (hodnotenia všetkých respondentov sú maximálne priaznivé). Výnimkou sú indikátory týkajúce sa inflácie a nezamestnanosti, ktoré v súlade s medzinárodnou metodikou majú kladnú hodnotu aj napriek tomu, že hodnotenia sú z pohľadu respondentov nepriaznivé a zápornú, ak sú z pohľadu občanov priaznivé.

Metodika prieskumu

Zber dát uskutočnili školení externí spolupracovníci – anketári v dňoch 1. - 9. júla 2010 technikou štandardizovaného rozhovoru prostredníctvom dotazníka. Podľa jednotnej medzinárodnej metodiky sa prieskum zameriaval na osoby 16 ročné a staršie. Vzhľadom na veľkosť základného súboru, ktorý tvorilo 4 416 076 obyvateľov SR vo veku 16 a viac rokov, t.j. 81,94 % z 5 389 180 všetkých obyvateľov SR k 31. 12. 2005, bola výberová vzorka naplánovaná na 1 200 rozhovorov.^{1/}

Výberový súbor bol vytvorený voľným kvótovým výberom so znáhodnením v poslednom kroku. Kontrolovanými premennými boli: pohlavie, vek, národnosť, vzdelanie, veľkostná skupina obce a kraj. Po zhodnotení úrovne terénnych prác, vecnej a logickej kontrole vyplnených dotazníkov, bolo na spracovanie odovzdaných 1156 dotazníkov, čo predstavuje 96,33 %-nú návratnosť z plánovaného počtu 1200 rozhovorov. Jeden respondent v tomto prieskume reprezentoval 3 820 obyvateľov SR zo sledovaného základného súboru populácie od 16 rokov vyššie.

Na zabezpečenie kvalitnej práce externých spolupracovníkov - anketárov je vypracovaný systém permanentnej kontroly so spätnou väzbou.

Štatistická presnosť výsledkov výskumu bola hodnotená pomocou intervalov spoľahlivosti. Pre výpočet očakávanej výberovej chyby (reliability) sa využívajú vzťahy platné pre prostý náhodný výber. Charakteristika reliability vzťahovaná na celý súbor pri rozsahu $n=1156$ je $\pm 2,88$ %. V tabuľke na nasledujúcej strane je uvedené podrobnejšie testovanie reprezentatívnosti celého súboru s jeho výsledkami. Pri uvažovanej 5 %-nej úrovni významnosti sa potvrdila reprezentatívnosť výberového súboru podľa kvótových znakov pohlavie, vek, vzdelanie, národnosť, veľkostná skupina obce a kraj.

1/Vekové zloženie obyvateľstva SR v roku 2005. Demografická a sociálna štatistika, ŠÚ SR 2006 a Sčítanie obyvateľov, domov a bytov Slovenskej republiky v roku 2001. ŠÚ SR Bratislava

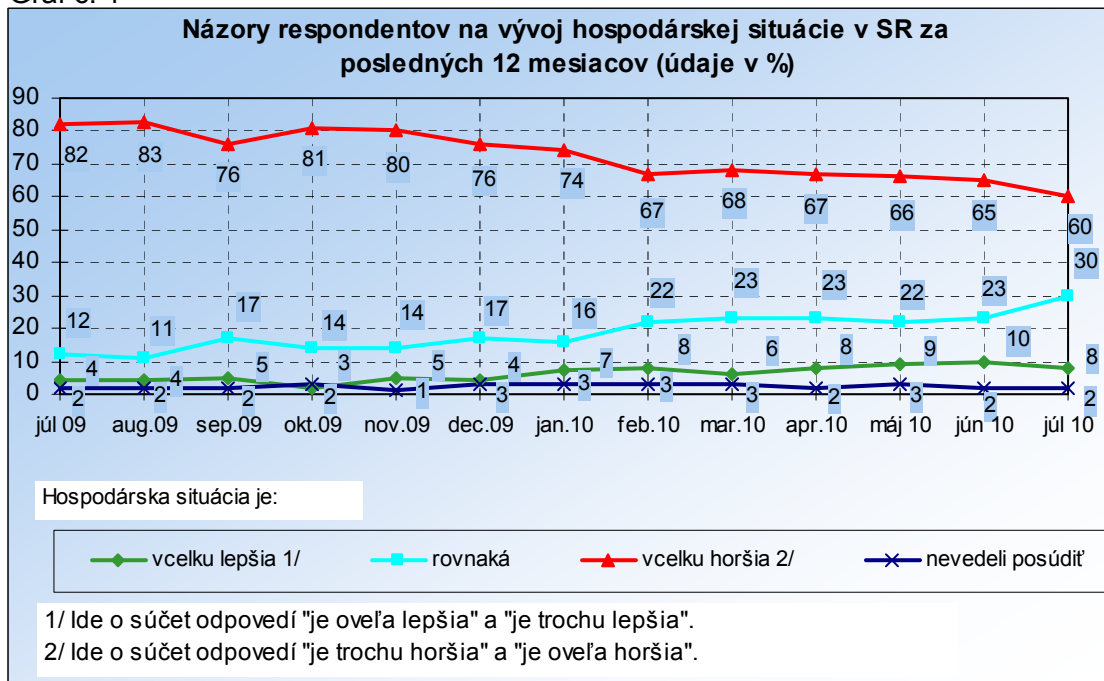
Reprezentatívnosť výberového súboru populácie SR vo veku 16 a viac rokov v17/2010				
Znak	Základný súbor (v %)	Výberový súbor (v %)	Rozdiel	<i>CHI2 Test HV 5 %</i>
Pohlavie:				
muž	47,95	47,84	-0,11	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
žena	52,05	52,16	0,11	
Vek:				
16-17	3,64	3,63	-0,01	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
18-24	13,95	14,01	0,06	
25-29	10,68	10,64	-0,04	
30-39	17,91	17,82	-0,09	
40-49	17,73	17,74	0,01	
50-59	16,38	16,35	-0,03	
60-64	5,38	5,54	0,16	
65 a viac	14,33	14,27	-0,06	
Vzdelanie:				
základné	22,50	22,75	0,25	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
stredné bez maturity	27,70	27,77	0,07	
stredné s maturitou	38,00	37,37	-0,63	
vysokoškolské	11,80	12,11	0,31	
Národnosť:				
slovenská	86,23	87,72	1,49	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
maďarská	10,34	9,17	-1,17	
iná	3,43	3,11	-0,32	
Veľkostná skupina obce:				
do 1999	30,08	30,10	0,02	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
2000 -9999	20,90	19,64	-1,26	
10000 - 49999	24,18	24,31	0,13	
50000 - 99999	12,08	12,46	0,38	
100 000 a viac	12,76	13,49	0,73	
Kraj:				
Bratislavský	11,69	11,94	0,25	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
Trnavský	10,45	10,38	-0,07	
Trenčiansky	11,35	11,94	0,59	
Nitriansky	13,43	14,01	0,58	
Žilinský	12,68	12,89	0,21	
Banskobystrický	12,29	12,46	0,17	
Prešovský	14,12	12,97	-1,15	
Košický	13,99	13,41	-0,58	

I. Hospodárska situácia na Slovensku

I. 1. Vývoj hospodárskej situácie za posledných 12 mesiacov optikou verejnej mienky

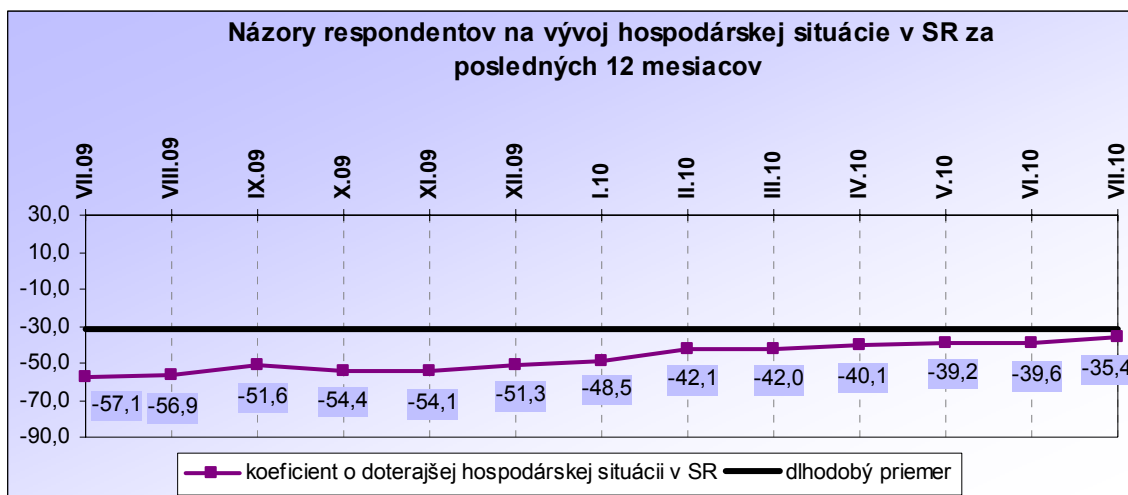
Indikátor o doterajšom vývoji ekonomickej situácie na Slovensku zaznamenáva pozitívny trend poklesu podielu negatívnych výrokov už dlhšie obdobie, ich aktuálne zastúpenie 60 % je oproti minulému mesiacu nižšie o 5 percentuálnych bodov a je najnižšie za posledných 18 mesiacov. Frekvencia kladných hodnotení oproti júnu 2010 taktiež poklesla (o 2 percentuálne body) na 8 %. Neutrálny variant (situácia je rovnaká) si v júli 2010 vybralo 30 % opýtaných, čo oproti minulému mesiacu znamená prírastok 7 percentuálnych bodov. Prehľad prepočítaných údajov od júla 2009 poskytuje graf č. 1.

Graf č. 1

Najnovší indexový výsledok pre doterajší vývoj hospodárskej situácie na Slovensku je -35,4. Napätie obyvateľov kleslo tak v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom, ako aj oproti rovnakému obdobiu minulého roka. V prvom prípade je rozdiel 4,2 bodu, v druhom 21,7 bodu. Aktuálny údaj je najpriaznivejším zistením za posledných 18 mesiacov, i keď, ako dokumentuje graf č. 2, je stále ešte situovaný pod čiarou dlhodobého priemeru.

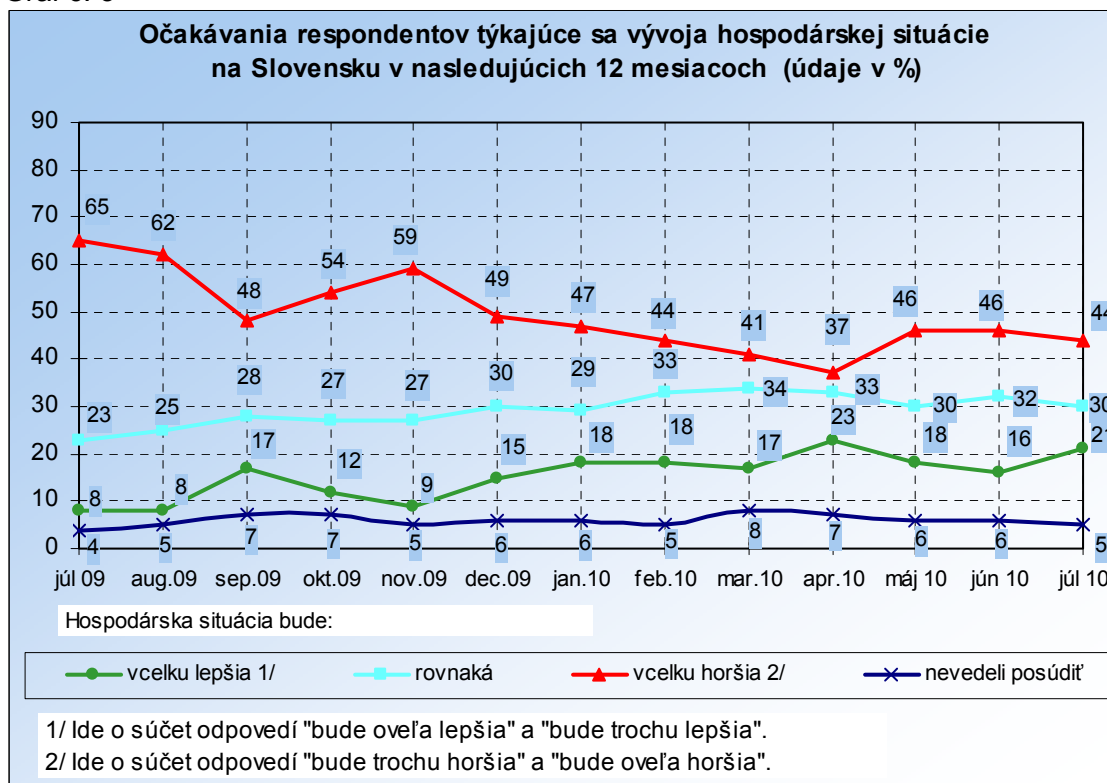
Graf č. 2

I. 2. Predikcia vývoja hospodárskej situácie na Slovensku optikou verejnej mienky

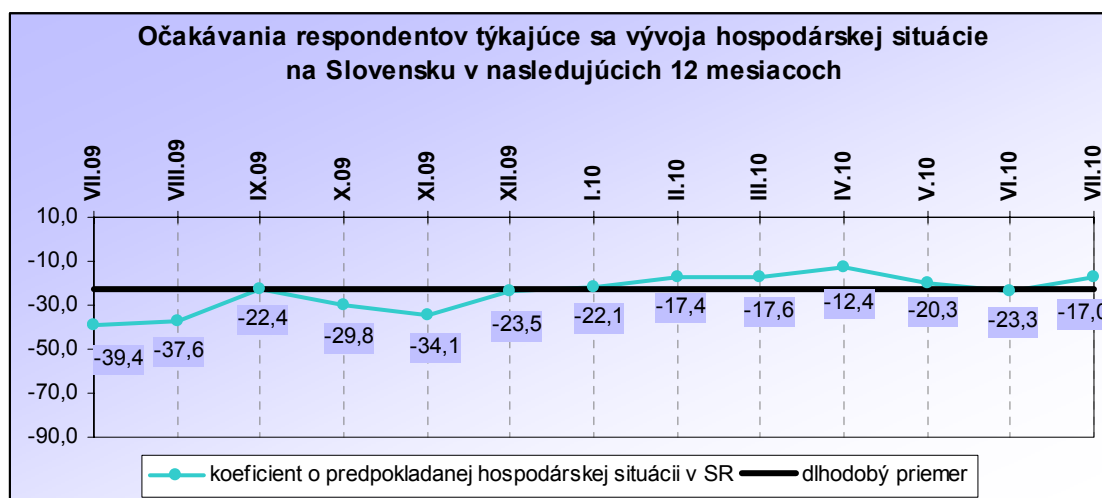
Pri laických odhadoch vývoja ekonomiky v SR je momentálne najfrekventovanejšou pesimistická vízia, ktorú si vybralo o 2 percentuálne body menej opýtaných (44 %) ako pred mesiacom. Podiel optimistických predpovedí stúpol za mesiac o 5 percentuálnych bodov na 21 % a neutrálne odpovede sa po dvojbodovom medzimesačnom poklese vrátili na májovú úroveň 30 %. Vývoj očakávaní občanov SR dokumentuje graf č. 3.

Graf č. 3

Aktuálnym údajom prepočítaným podľa metodiky Európskej komisie je koeficient -17 . V porovnaní s júnom 2010 vzrástol o 6,3 bodu na hodnotu mierne prevyšujúcu dlhodobý priemer (pozri graf č. 4). Pri odhade perspektív ekonomiky SR boli respondenti výrazne optimistickejší ako pred rokom (rozdiel predstavuje 22,4).

Graf č. 4

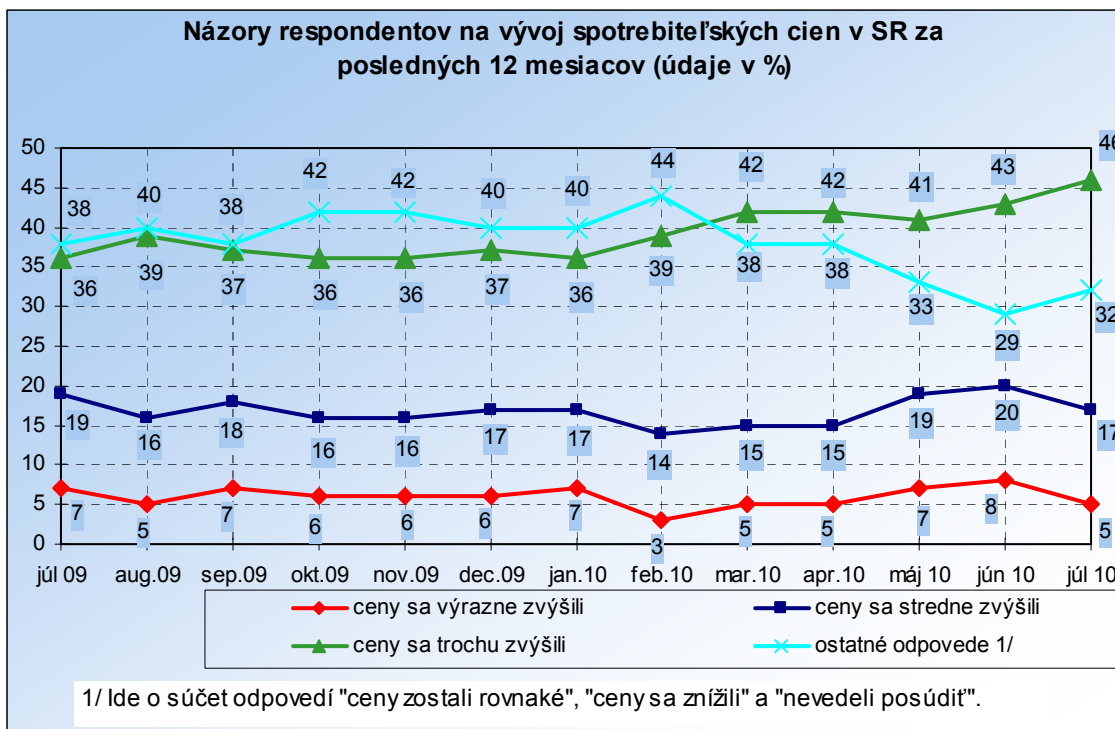

II. Spotrebiteľské ceny

II. 1. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov

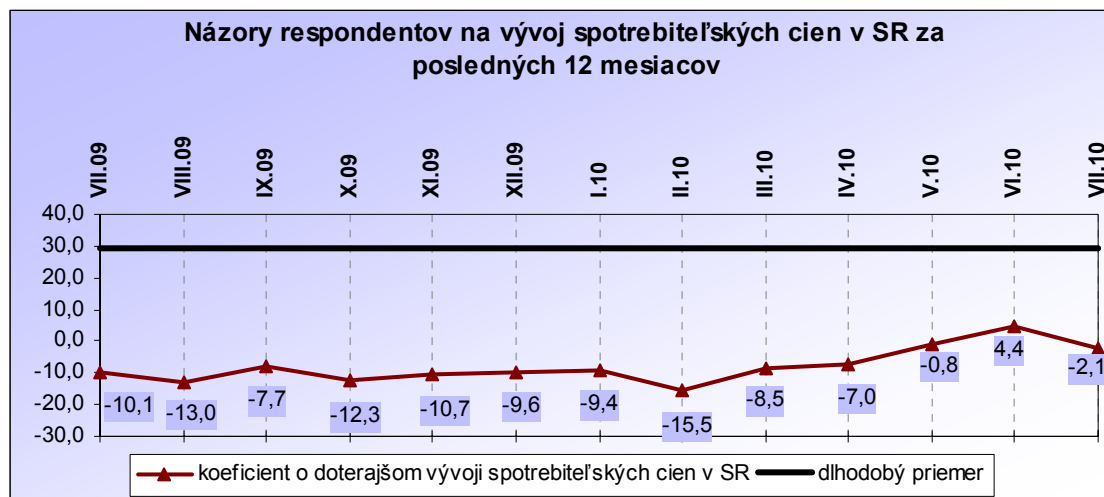
Oba indikátory o inflácii, u ktorých sa počas posledných mesiacov dal pozorovať rast napätia, zaznamenali v júli 2010 pozitívnu zmenu. Pri vnímaní doterajšieho vývoja cien klesli podiely vyhranenejších alternatív (ceny sa výrazne zvýšili o 3 percentuálne body na 5 %, ceny sa stredne zvýšili taktiež o 3 percentuálne body na 17 %) a zosilnili frekvencie miernejších variantov (ceny sa trochu zvýšili o 3 percentuálne body na 46 %, ceny ostali rovnaké o dva percentuálne body na 24 %). Varianty ceny sa znížili, si svoj podiel z minulého mesiaca zachoval (3 %). Posledné dve odpovede sú kvôli prehľadnosti v grafe č. 5 zahrnuté do kategórie ostatné odpovede.

Graf č. 5

Odpovediam o doterajšom vývoji spotrebiteľských cien možno priradiť koeficientovú hodnotu -2,1, ktorá znamená zníženie inflačného napätia oproti minulému mesiacu o 6,5 bodu a zvýšenie obáv zo zvyšujúcich sa cien v porovnaní so stavom pred rokom o 8 bodov. Aktuálny výsledok je významne optimistickejší ako dlhodobý priemer. Prepočítané hodnoty od júla minulého roka prezentuje graf č. 6.

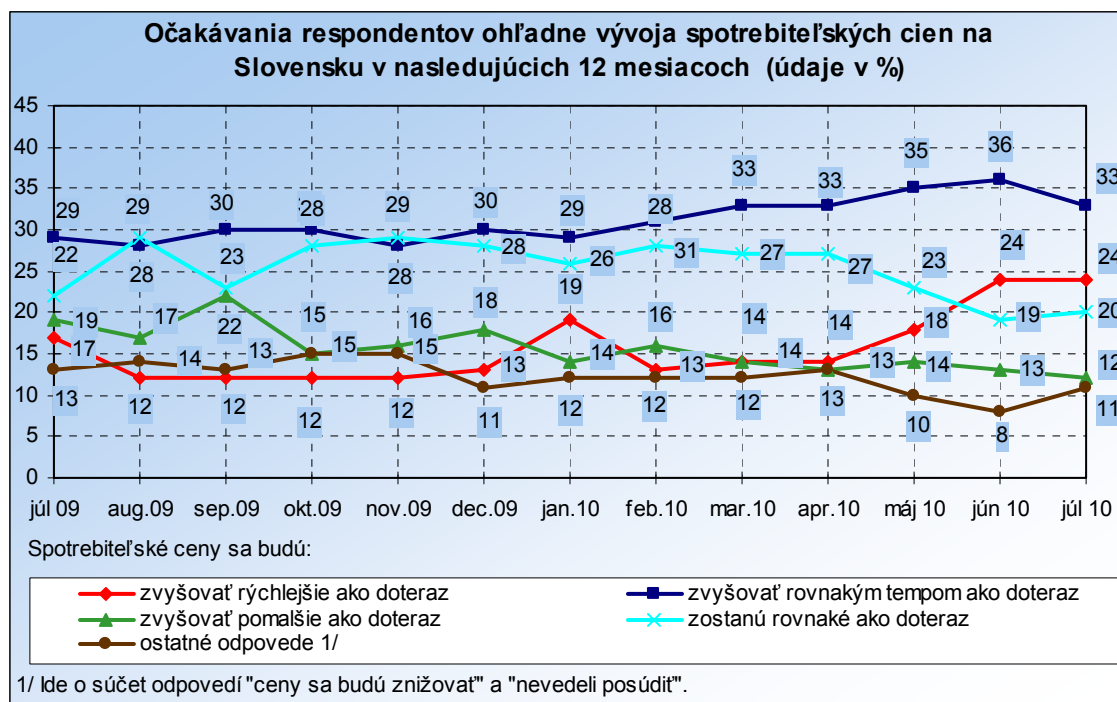
Graf č. 6

II. 2. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien v nadchádzajúcom období

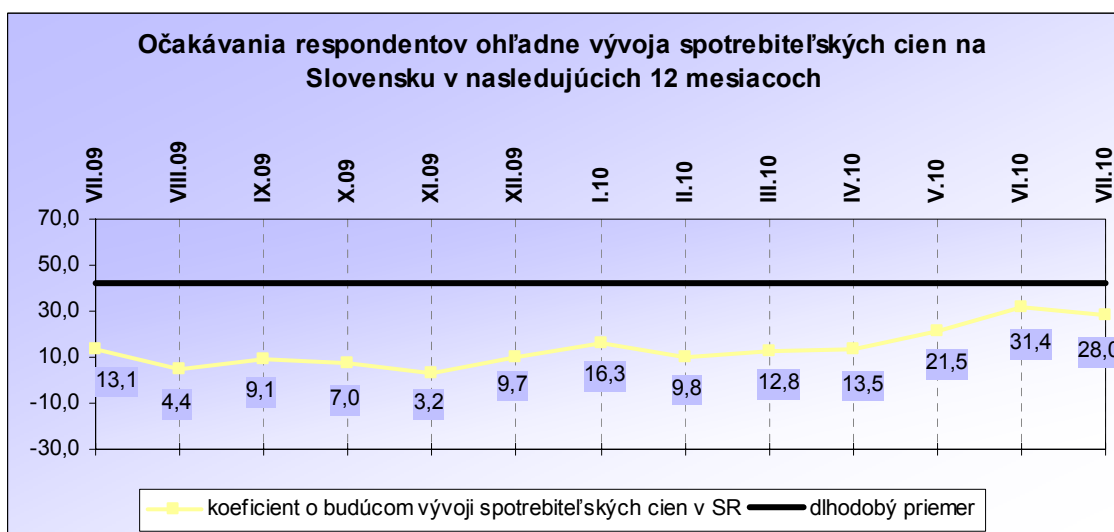
Podobný vývoj ako pri doterajšej inflácii prebiehal v júli 2010 i pri laických prognózach vývoja cien, kde pri stabilite najradikálnejšieho stupňa (ceny sa budú zvyšovať rýchlejšie ako doteraz 24 %), kleslo zastúpenie nasledujúcich variantov: ceny sa budú zvyšovať rovnakým tempom ako doteraz o 3 percentuálne body na 33 %, ceny sa budú zvyšovať pomalšie ako doteraz o 1 percentuálny bod na 12 %. Zachovanie cenovej hladiny predpovedá o 1 percentuálny bod vyšší podiel respondentov (20 %) a odpoveď o znižovaní cien dosiahla rovnaké zastúpenie ako pred mesiacom (2 %). Vyjadrenie o znižovaní cien je v grafe č. 7 zahrnuté v ostatných odpovediach.

Graf č. 7

Laické odhady budúceho vývoja spotrebiteľských cien dosiahli v júli 2010 hodnotu +28,0, ktorá oproti júnu 2010 signalizovala zníženie napätia z predpokladaného vývoja cien (o 3,4 bodu). V medziročnom porovnaní je aj pri očakávanej inflácii rozdiel záporný, aktuálne je výsledok o 14,9 bodu pesimistickejší ako pred rokom a stále priaznivejší ako dlhodobý priemer. V grafe č. 8 sú ilustrované cenové predpovede obyvateľov od júla 2009.

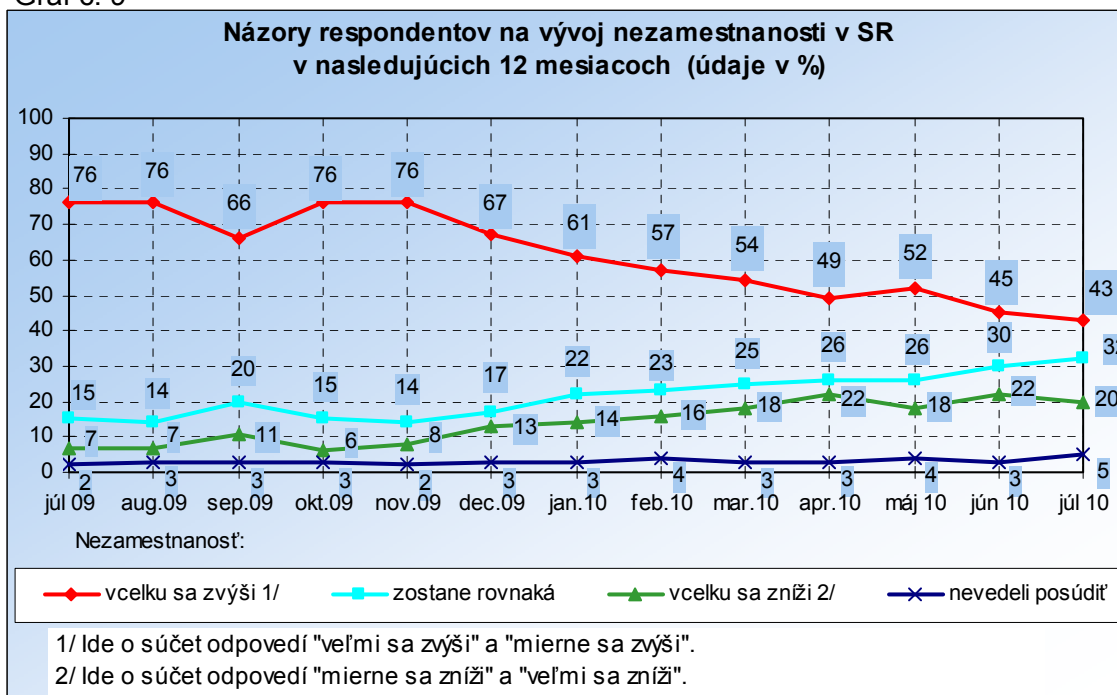
Graf č. 8

III. Očakávaný vývoj nezamestnanosti

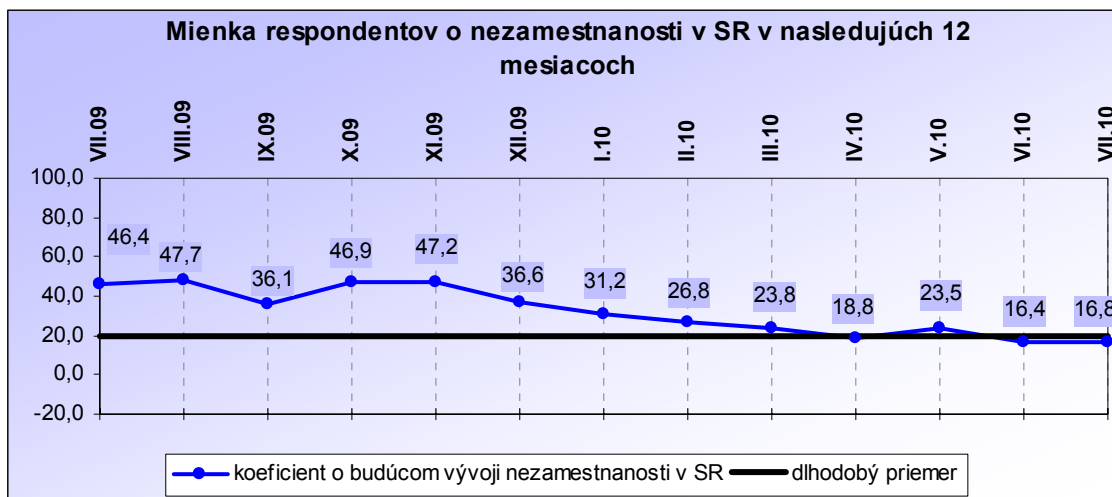
V júli 2010 pokračovala tendencia znižovania výskytu pesimistických názorov na vývoj nezamestnanosti v SR. Pri tejto odpovedi ubudli od minulého mesiaca 2 percentuálne body a aktuálny stav 43 % pesimistov je najnižším podielom od novembra 2008. Protipól sa taktiež oslabil o 2 percentuálne body na 20 % optimistov. Prilepšilo si neutrálne vyjadrenie, ktorého frekvencia sa zvýšila o 2 percentuálne body na 32 %. Z grafu č. 9 je zrejmé, že za rok frekvencia priaznivých predpovedí vzrástla o 13 a nepriaznivých poklesla o 33 percentuálnych bodov.

Graf č. 9

Pri očakávanom vývoji nezamestnanosti obsahovala indexová hodnota 16,8 o niečo viac pesimizmu ako pred mesiacom (rozdiel predstavoval 0,4 bodu). Medziročné porovnanie vyznieva kladne, respondenti boli o 29,6 bodu lepšie naladení ako v júli minulého roka. Posledných päť mesiacov sú údaje blízke dlhodobému priemeru. Aktuálny výsledok je nepatrne priaznivejší ako táto dlhodobá charakteristika. Prepočítané údaje o očakávanom vývoji nezamestnanosti prezentuje graf č. 10.

Graf č. 10

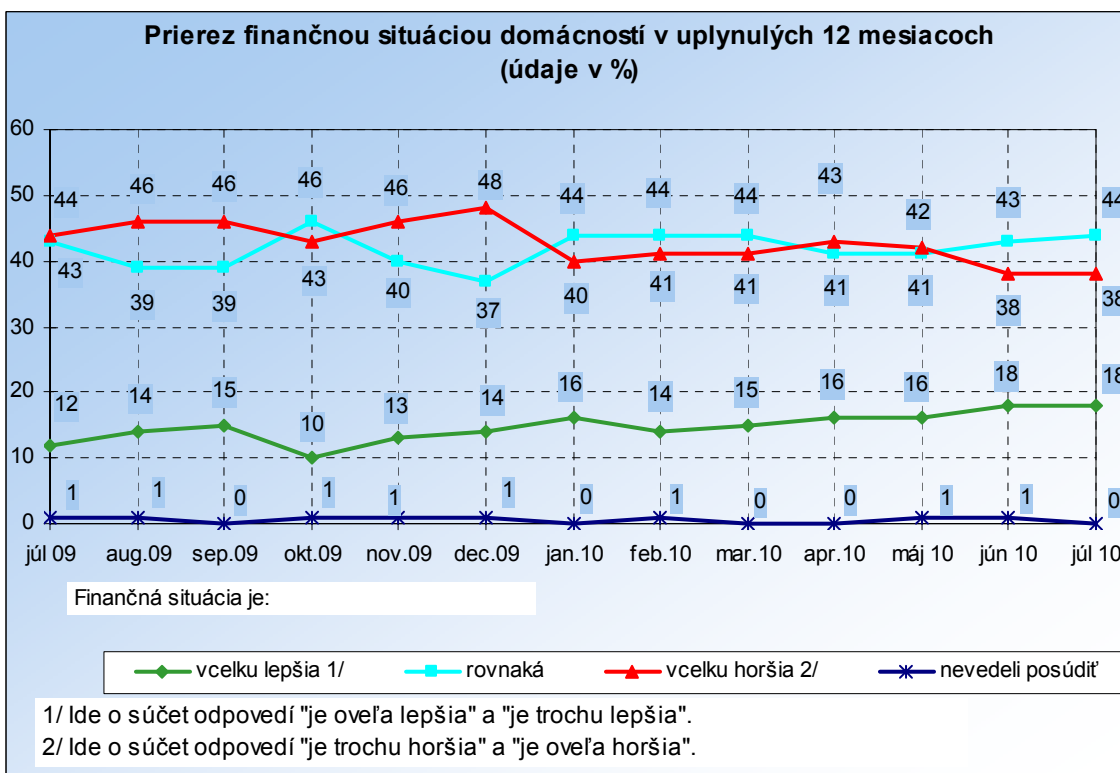

IV. Finančná situácia v domácnostiach

IV. 1. Mienka o vývoji finančnej situácie domácností v uplynulých 12 mesiacoch

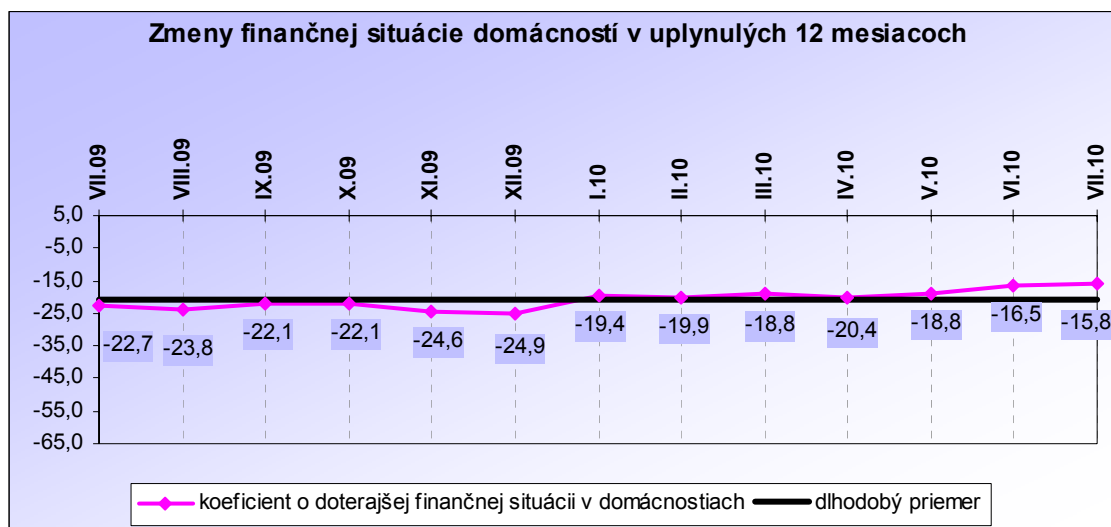
Pri hodnotení doterajšieho vývinu finančnej situácie v domácnosti sa frekvencia stabilizovala u pozitívnych výrokov na úrovni 18 %, u negatívnych na úrovni 38 %, čo boli podobne ako pred mesiacom najpriaznivejšie hodnoty od februára 2009. Najčastejšie sa vyskytovala neutrálna odpoveď o nezmenenom finančnom stave v domácnosti, ku ktorej sa priklonilo 44 % opýtaných, čo bolo o 1 percentuálny bod viac ako pred mesiacom. Vývoj názorov na stav rodinných financií je v grafe č. 11.

Graf č. 11

Napätie z doterajšieho vývinu financií začína pozvoľna ustupovať. Hodnota indikátora (-15,8) bola v júli 2010 nepatrne priaznivejšia (o 0,7 bodu) ako pred mesiacom a minuloročný výsledok presahovala o 6,9 bodu. Aktuálny údaj naznačuje lepšiu náladu obyvateľov ako v dlhodobom priemere. Zozbierané výsledky od júla 2009 poskytuje graf č. 12.

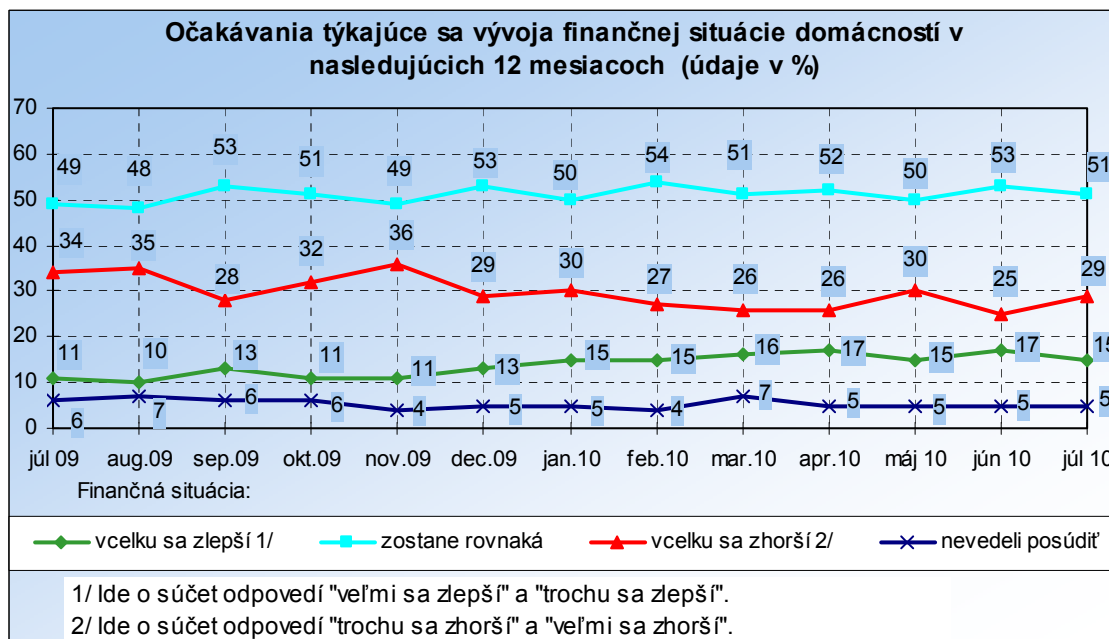
Graf č. 12

IV. 2. Ako obyvatelia odhadujú vývoj finančnej situácie svojich domácností v nadchádzajúcich 12 mesiacoch

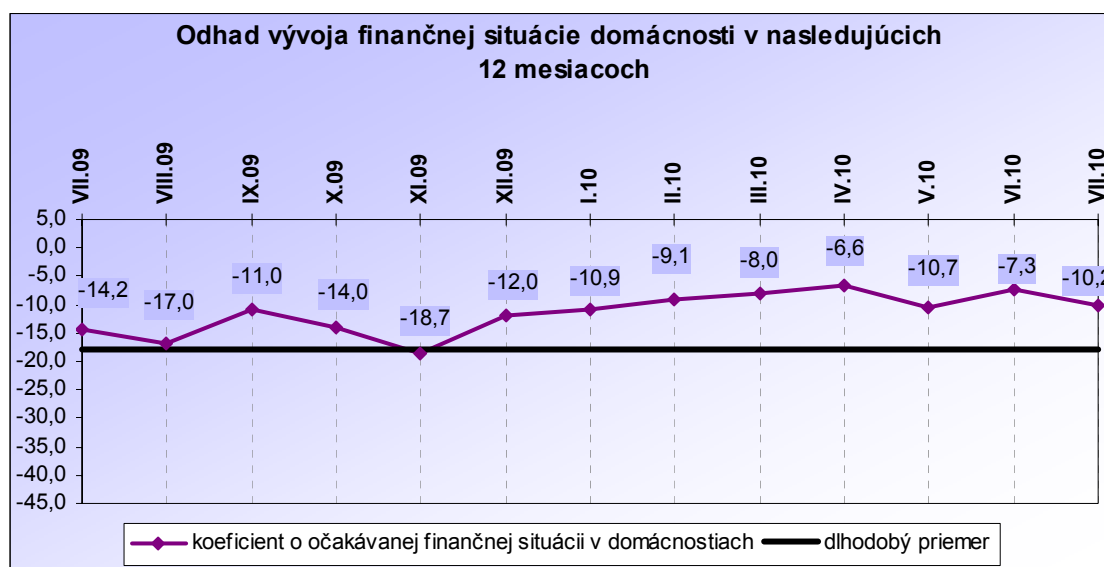
Oblasť domáceho hospodárenia ako celok sa v júli 2010 nevyvíjala priaznivo. V očakávaniach vývoja finančnej situácie v domácnosti citelnejšie (o 4 percentuálne body na 29 %) stúpol výskyt pesimistických predpovedí, o dva percentuálne body kleslo zastúpenie optimistických (na 15 %) i neutrálnych vyjadrení (na 51 %). Graf č.13 zobrazuje vývoj hodnôt od júla 2009.

Graf č. 13

Prepočítaný indikátor o očakávanom vývoji finančnej situácie v domácnostiach mal v aktuálnom výskume hodnotu -10,2 (pozri graf č. 14), bol o 4 body priaznivejší ako pred rokom, preyšoval i dlhodobý priemer, avšak obsahoval viac pesimizmu (o 2,9 bodu) ako pred mesiacom. Nasledujúci graf prináša znázornenie vývoja indikátora o finančných očakávaniach domácností od júla 2009.

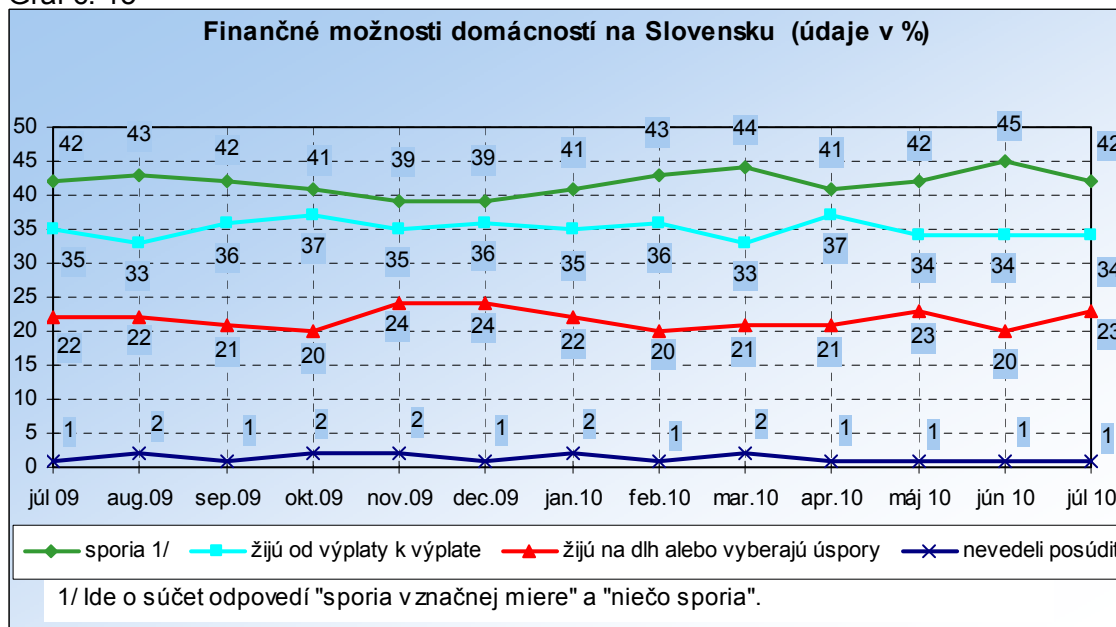
Graf č. 14

IV. 3 Reflexia súčasnej finančnej situácie v domácnostiach

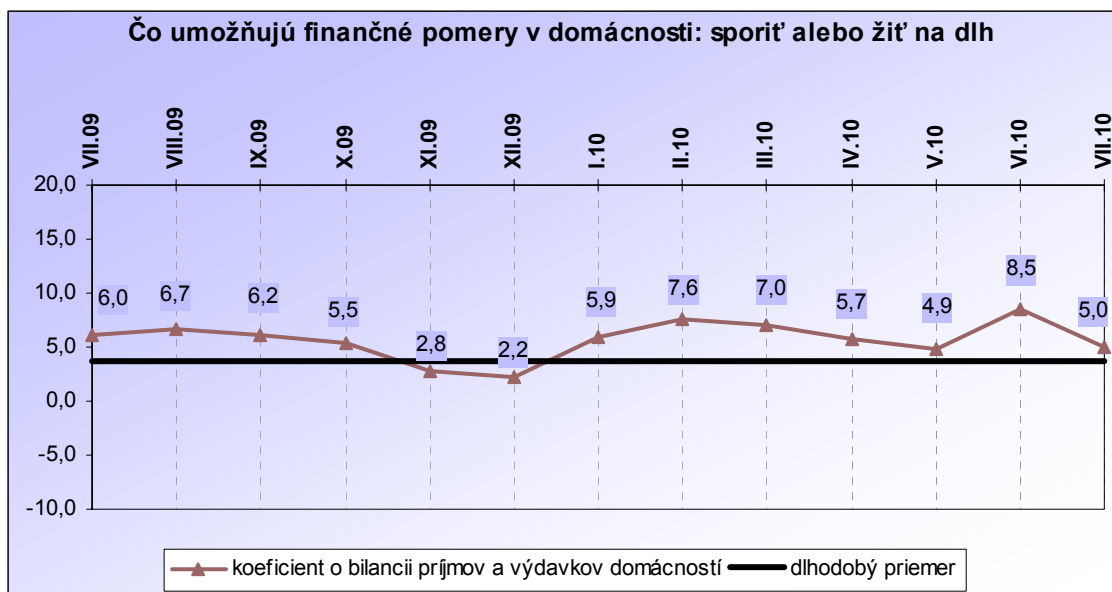
Zhoršenie situácie sa prejavilo i pri bilancii príjmov a výdavkov rodín. Frekvencia sporiacich domácností klesla za mesiac o 3 percentuálne body na 42 % a skupina domácností s debetným hospodárením sa rozrástla zhodne o 3 percentuálne body na 23 %. Vybilancovane hospodáril rovnako ako pred mesiacom 34 % rodín. Vývoj názorov od júla 2009 je prezentovaný v grafe č. 15.

Graf č. 15

V júli 2010 prevažovali na Slovensku domácnosti, ktoré dokázali časť svojich príjmov usporiť, i keď ich prevaha sa v porovnaní s minulým mesiacom oslabila. Aktuálny výsledok +5,0 bol o 3,5 bodu nepriaznivejší ako v júni 2010 a o 1 bod horší ako pred rokom. Mierne prevyšoval dlhodobý priemer. Vzájomné vzťahy výsledkov možno pozorovať v grafe č. 16.

Graf č. 16

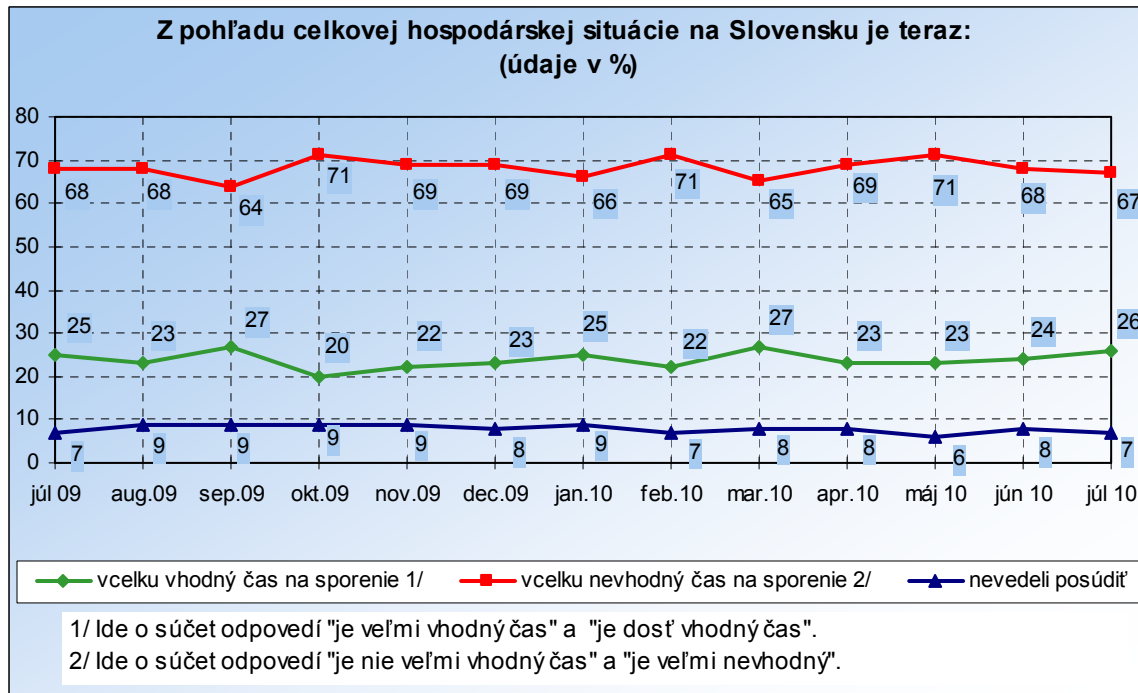

V. Sporenie občanov

V. 1. Sporenie na Slovensku pohľadom verejnosti

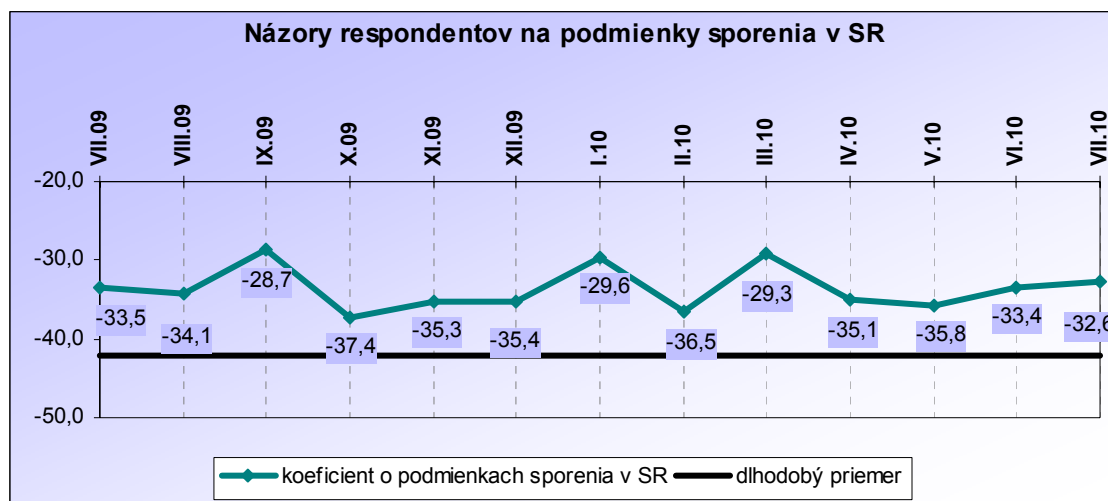
V júli 2010 sa ukazovateľ monitorujúci atmosféru sporenia v SR príliš nezmenil. Medzimesačný úbytok 1 percentuálneho bodu pre záporné hodnotenia a prírastok 2 percentuálnych bodov pre kladné vyjadrenia výrazne neovplyvnil nepriaznivý pomer názorov obyvateľov: nad 26 percentami pozitívnych postojov prevažovalo 67 negatívnych. V grafe č. 17 možno vidieť vývoj mienky za posledný rok.

Graf č. 17

Ako znázorňuje graf č. 18, prepočítanou podobou aktuálneho výsledku o atmosfére sporenia je údaj -32,6. Hodnotenia respondentov sa indexovo veľmi neodlišovali ani od zistení z minulého mesiaca (rozdiel 0,8 bodu), ani od údajov z rovnakého obdobia minulého roka (rozdiel 0,9 bodu). Aktuálny údaj prevyšoval obe spomenuté úrovne i dlhodobý priemer.

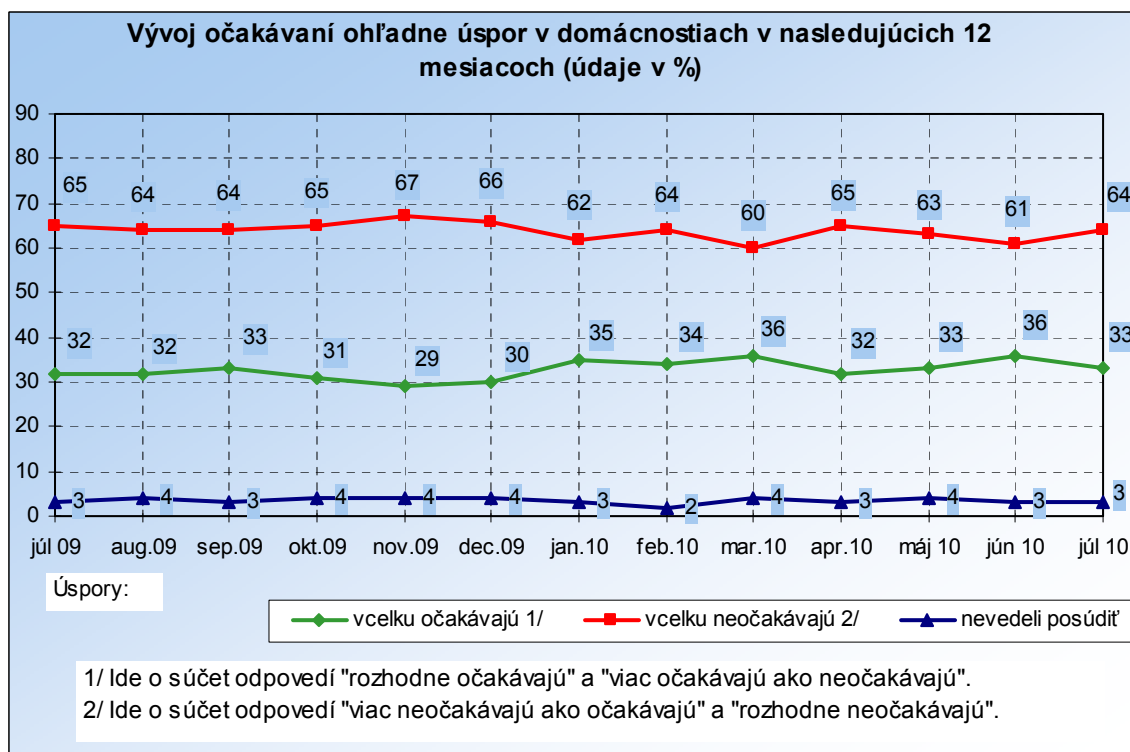
Graf č. 18

V. 2. Perspektívy sporenia v domácnostiach

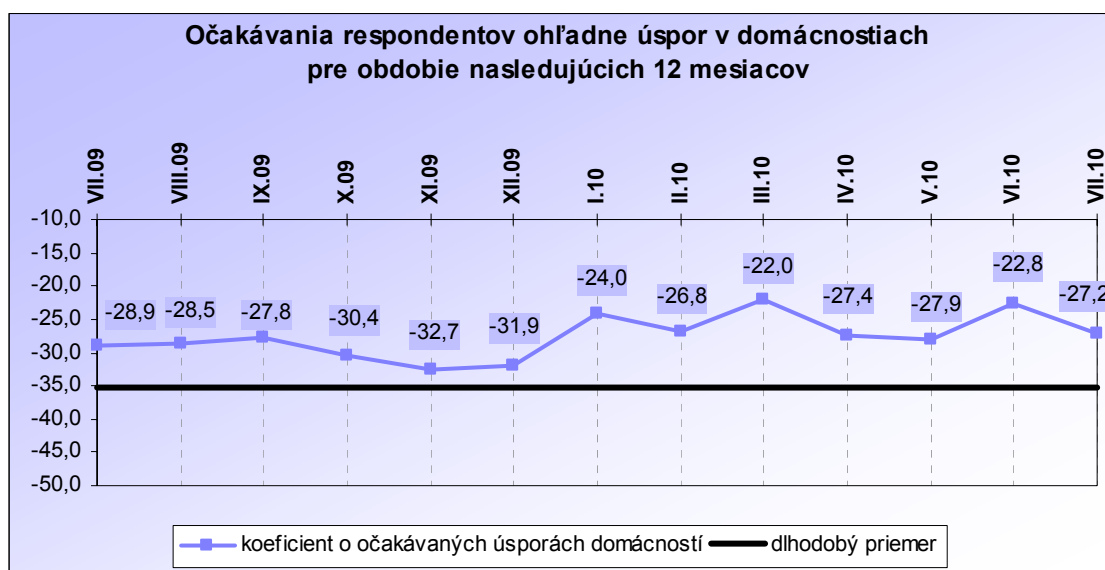
Z indikátorov o hospodárení rodín napätie najviac stúplo pri očakávaných úsporách, keď sa oproti júnu 2010 o 3 percentuálne body znížilo zastúpenie optimistov (na 33 %) a rovnakou mierou (o 3 percentuálne body) vzrástol podiel pesimistov (na 64 %). Vývoj mienky obyvateľov od júla 2009 prezentuje graf č. 19.

Graf č. 19

Po júnovom vzostupe o 5,1 bodu júlový údaj o perspektívach úspor v domácnostiach naznačil zhoršenie o 4,4 bodu na hodnotu -27,2, ktorá naďalej prevyšuje úroveň dlhodobého priemeru a je mierne (o 1,7 bodu) priaznivejšia ako pred rokom. Výsledky o perspektívach úspor domácností prezentuje nasledujúci graf (č. 20).

Graf č. 20

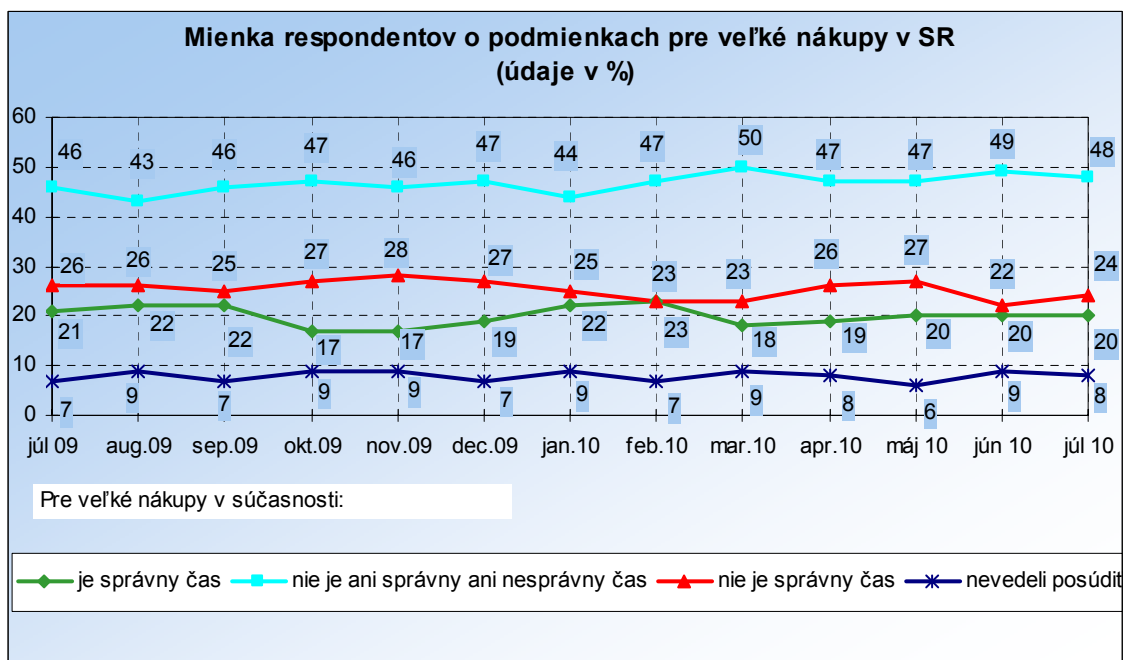

VI. Spotrebiteľské úmysly domácností

VI. 1. Verejná mienka o výhodnosti veľkých nákupov na Slovensku

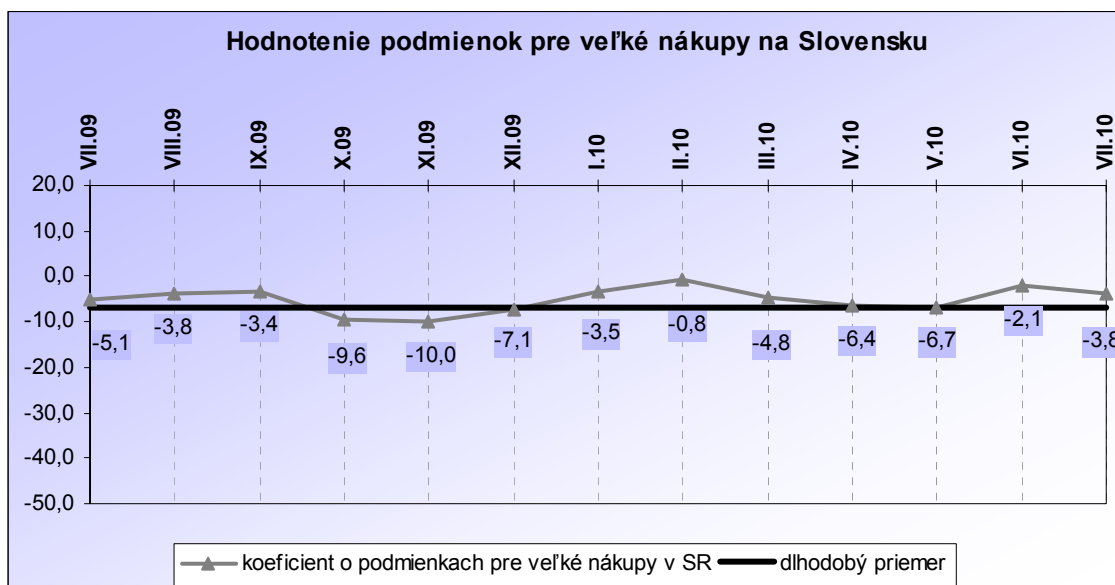
Dominantnou odpoveďou pri otázke monitorujúcej atmosféru pre veľké nákupy je dlhodobý stredný variant (nie je ani správny, ani nesprávny čas), ktorý si zvolilo 48 % respondentov, o jeden percentuálny bod nižší podiel než pred mesiacom. V júli 2010 záporné tvrdenia (nie je správny čas 24 %) o 4 body prevyšovali kladné výroky (je správny čas 20 %). Oproti júnu 2010 išlo v prvom prípade o prírastok 2 percentuálnych bodov, v druhom prípade sa úroveň minulého mesiaca zachovala. Rozdelenie názorov za posledných 13 mesiacov ilustruje graf č. 21.

Graf č. 21

Transformovaný výsledok o podmienkach na veľké nákupy je -3,8. Hodnotenia respondentov sú oproti minulému mesiacu o 1,7 bodu nepriaznivejšie, voči rovnakému obdobiu minulého roka vykazujú prírastok o 1,3 bodu. V júli 2010 boli blízke dlhodobému priemeru. Graf č. 22 zobrazuje prepočítané štatistické zistenia za posledný rok.

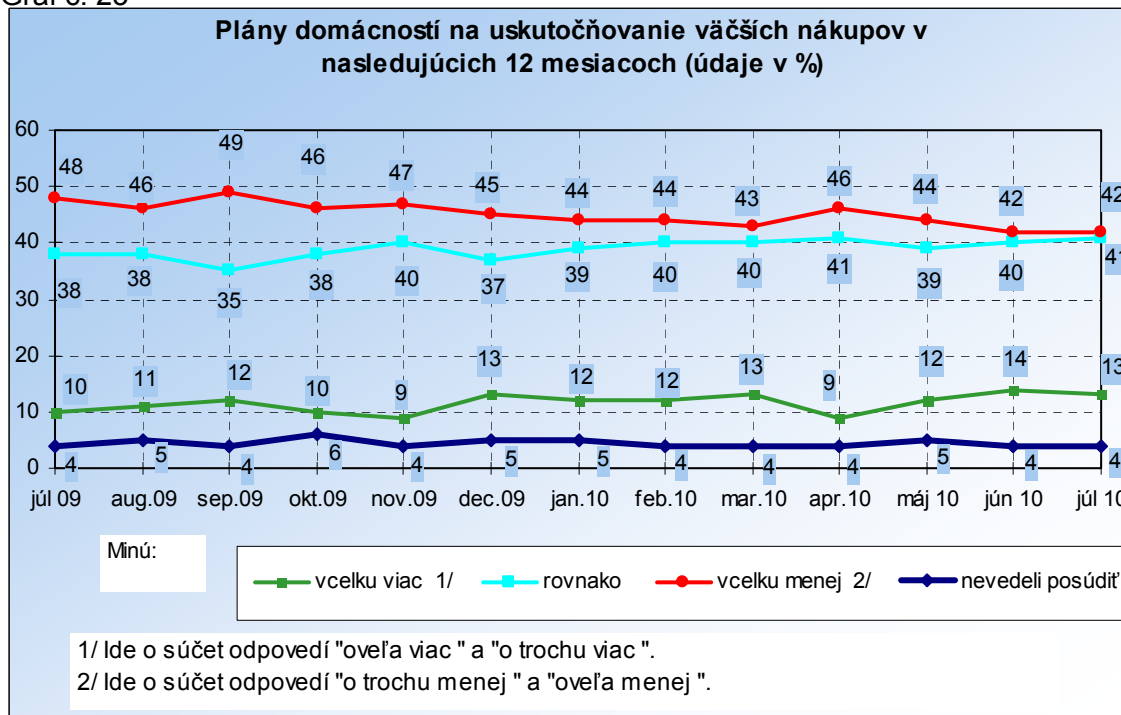
Graf č. 22

VI. 2. Perspektívnosť veľkých nákupov domácností v nadchádzajúcom období

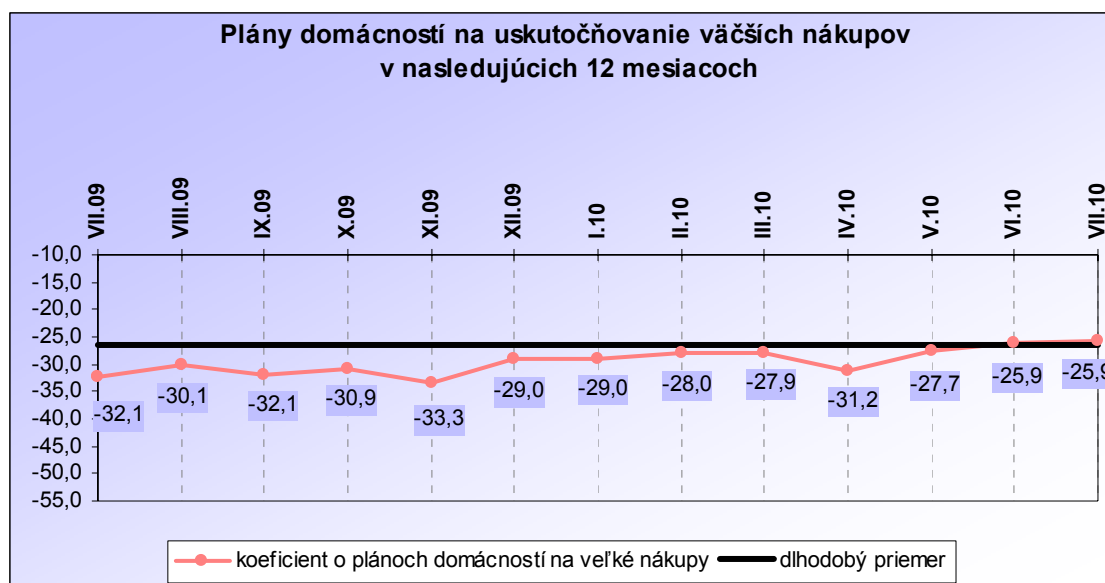
Pri sledovaní plánov na nákup predmetov dlhodobej spotreby podiel reštrikčných opatrení pozvoľne klesá, aktuálne bol zaznamenaný rovnaký výskyt negatívnych odpovedí (budú míňať menej 42 %) ako v júni 2010, čo bola najnižšia úroveň od decembra 2008. Opačne reagovať (zvýšiť výdavky) sa odhodláva 13 % opýtaných, čo znamená medzimesačný pokles záujemcov o 1 percentuálny bod. Zachovanie doterajšej miery investovania (budú míňať rovnako) plánuje 41 % respondentov, o jeden percentuálny bod viac oslovených ako minulý mesiac. V grafe č. 23 je ilustrácia zistení od júla 2009.

Graf č. 23

Indexovým zobrazením výsledkov o výdavkoch na veľké nákupy v domácnosti bolo číslo -25,9, vyjadrujúce rovnaký investičný potenciál ako pred mesiacom. Medziročné porovnanie vychádza priaznivo, oproti rovnakému obdobiu minulého roka je aktuálny potenciál o 6,2 bodu vyšší a údaj sa dostal i na úroveň dlhodobého priemeru. Vývoj postojov od júla 2009 zobrazuje nasledujúci graf.

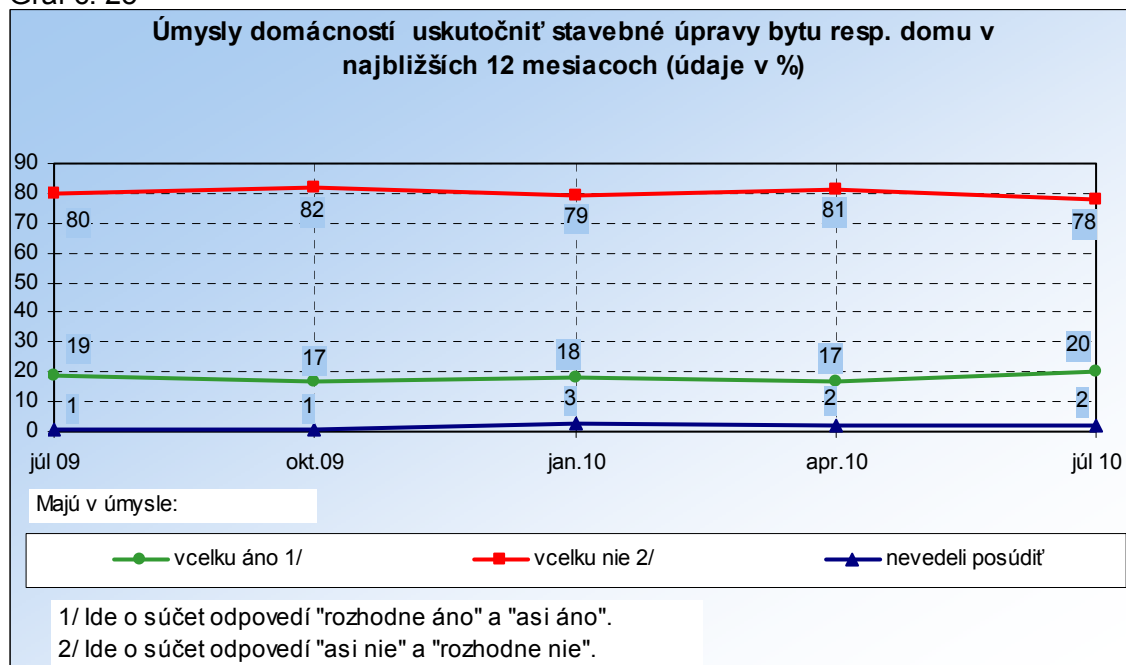
Graf č. 24

VI. 3. Investície do stavebných úprav bytu, resp. domu

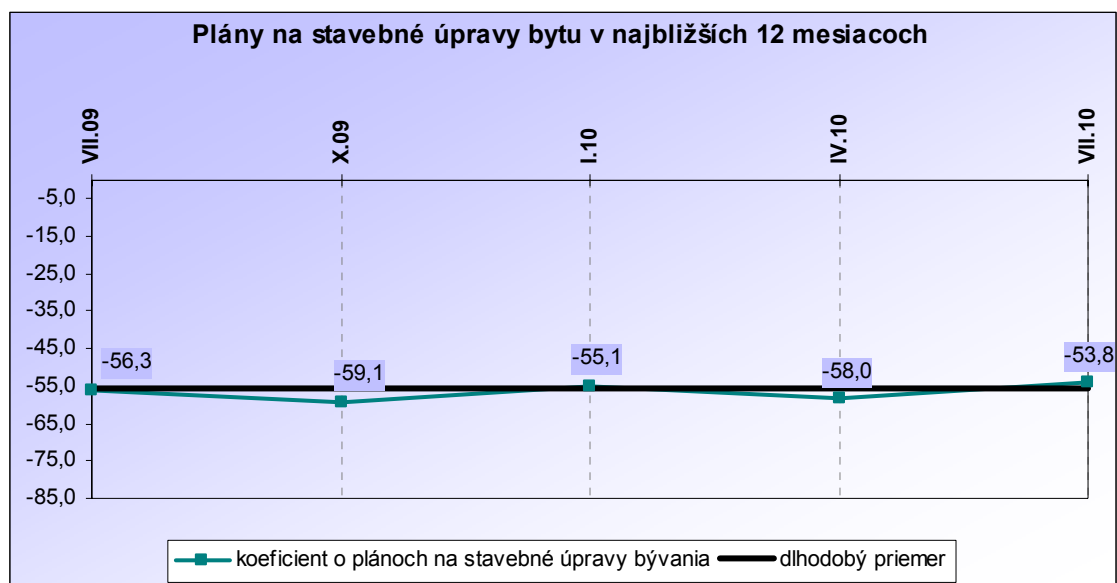
Nasledujúce investičné indikátory sa v súlade s metodikou EÚ monitorujú raz za tri mesiace. Oproti stavu pred štvrtrokom sa zvýšil podiel záujemcov o stavebné úpravy bytu o tri percentuálne body na 20 %, najvyšší podiel od januára 2009. Z potenciálnych zákazníkov 4 % uviedli vyjadrenie rozhodne áno a 16 % asi áno. Početnosť nepriaznivých tvrdení o 3 percentuálne body klesla (na 78 %). Prehľad výsledkov prináša graf č. 25.

Graf č. 25

Prepočítaným údajom v prípade investícií do stavebných úprav bytu je $-53,8$. Za posledné 3 mesiace index stúpol o 4,2 bodu, dostal sa nad úroveň dlhodobého priemeru a prevýšil aj výsledok zistený pred rokom (o 2,5 bodu). Prezentáciu výsledkov možno nájsť v grafe č. 26.

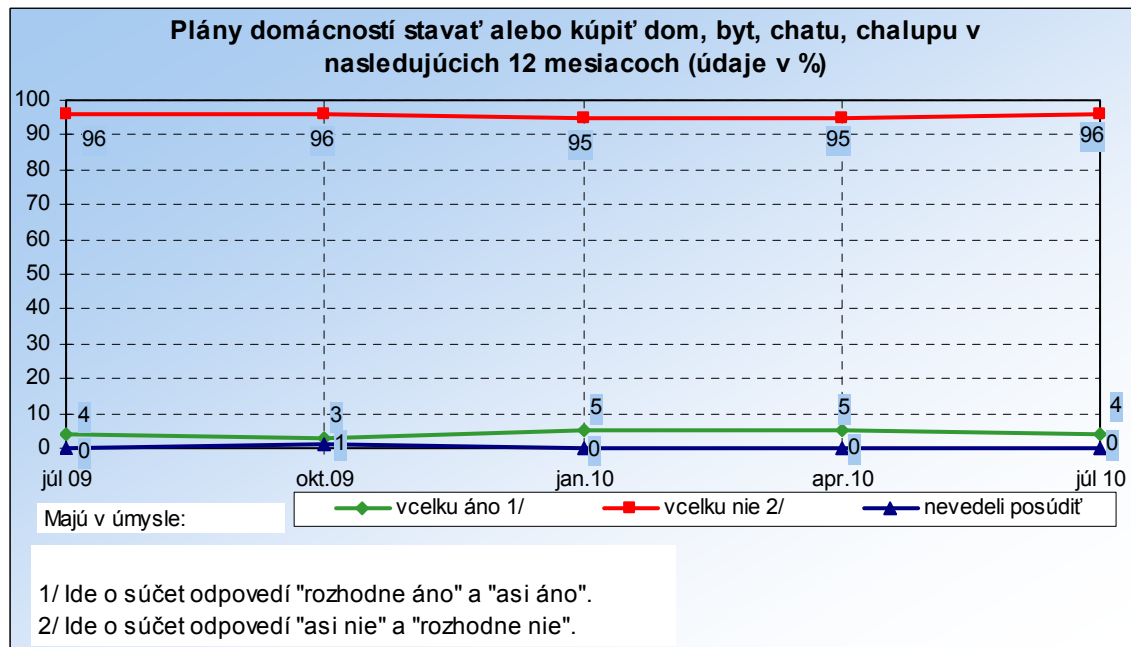
Graf č. 26

VI. 4. Plány na kúpu alebo stavbu domu, bytu, chaty, chalupy

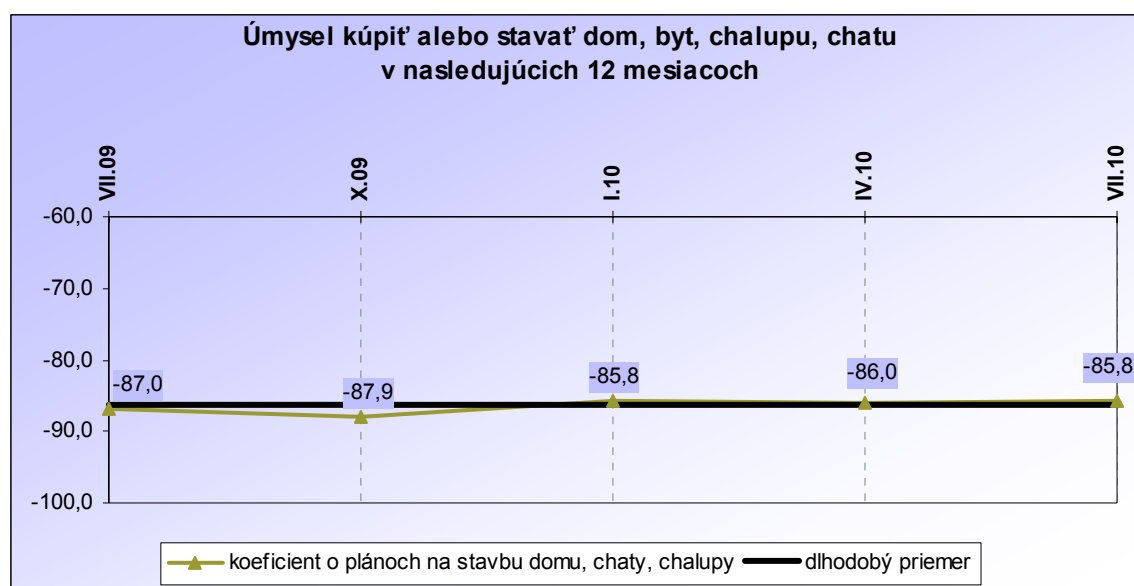
Predsavzatie postaviť či kúpiť si v nasledujúcom roku dom, byt, chatu, chalupu sa v júli 2010 vyskytovalo u obyvateľov SR (v dôsledku dodržania zásad zaokrúhľovania) o jeden percentuálny bod v nižšej miere (4 %) ako pred štvrťrokom, pričom pri tomto zámere 1 % respondentov uviedlo variant rozhodne áno a 3 % asi áno. Podiel odmietavých vyjadrení predstavoval 96 %. V nasledujúcom grafe (č.27) možno porovnať vývoj plánov od júla 2009.

Graf č. 27

Transformovaným výsledkom, ktorý charakterizoval veľké investície do domu, bytu, chaty, chalupy, je $-85,8$ (pozri graf č. 28). Investičný záujem bol (v dôsledku inej štruktúry zlúčených odpovedí) o 0,2 bodu vyšší ako pred štvrťrokom, o 1,2 bodu väčší ako pred rokom a blízky dlhodobému priemeru.

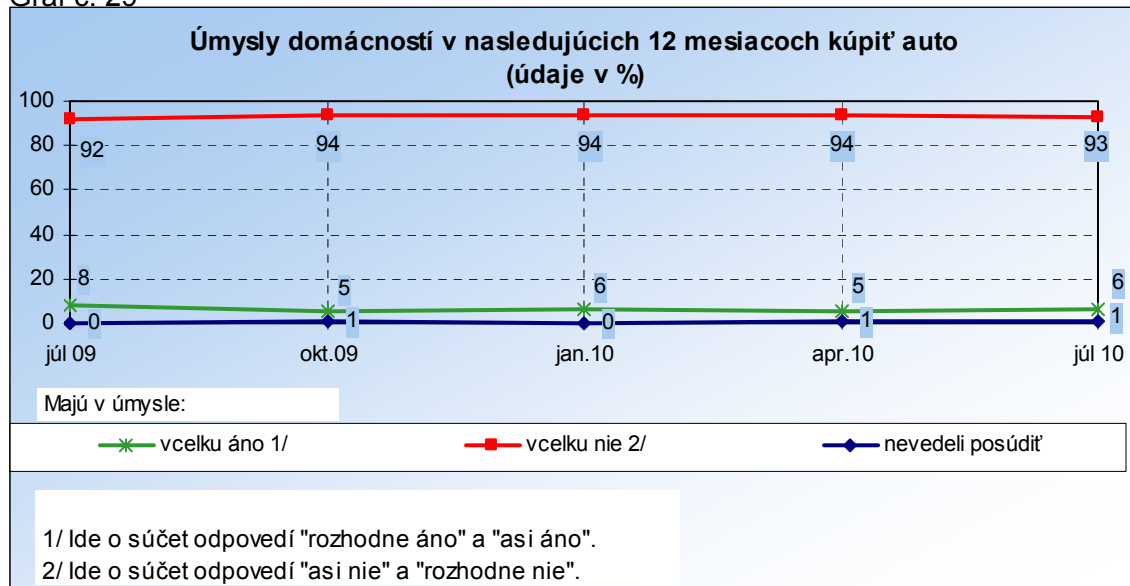
Graf č. 28

VI. 5. Úmysel kúpiť v blízkej budúcnosti auto

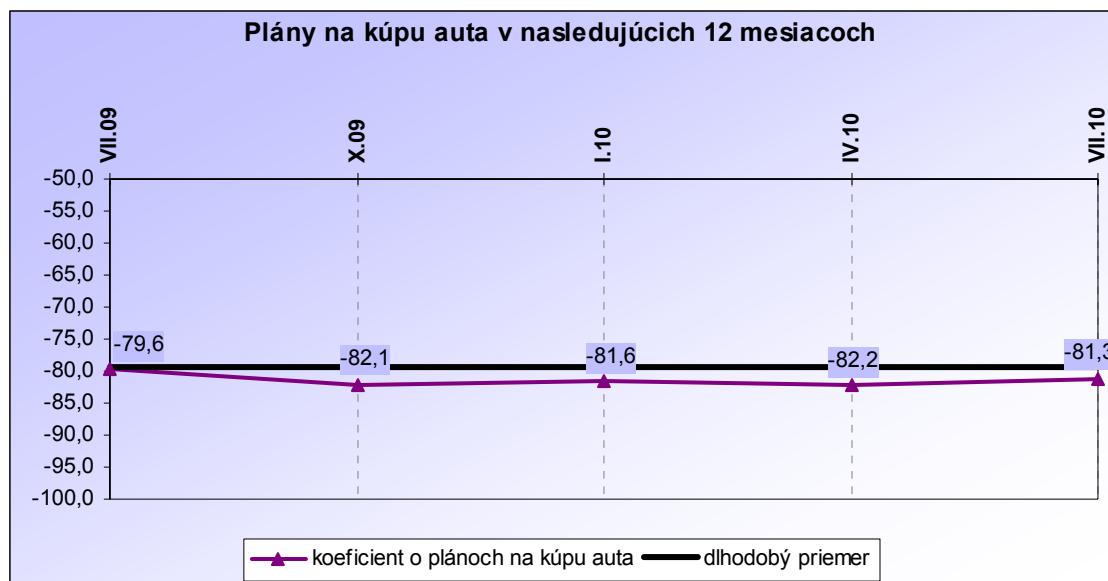
Aktuálny záujem o kúpu áut bol v júli 2010 na úrovni o jeden percentuálny bod vyššej (6 %) ako pred štvrtrokom. Odhodlanie kúpiť si v nasledujúcich 12 mesiacoch auto s vyjadrením rozhodne áno deklarovalo 1 % domácností a asi áno 5 %. Opačné stanovisko zastávalo v aktuálnom prieskume 93 % rodín. Štatistické zistenia od júla minulého roka sú zobrazené v grafe č. 29.

Graf č. 29

V júli 2010 výsledok týkajúci sa investícií do osobného automobilu po prepočítaní dosiahol -81,3, hladinu o 0,9 bodu vyššiu ako pred tromi mesiacmi. Porovnanie s rovnakým obdobím minulého roka vykazuje mínusové znamienko a odchýlku 1,7 bodu. Prezentáciu prepočítaných údajov o plánoch na zakúpenie motorového prostriedku do domácnosti možno nájsť v grafe č. 30.

Graf č. 30

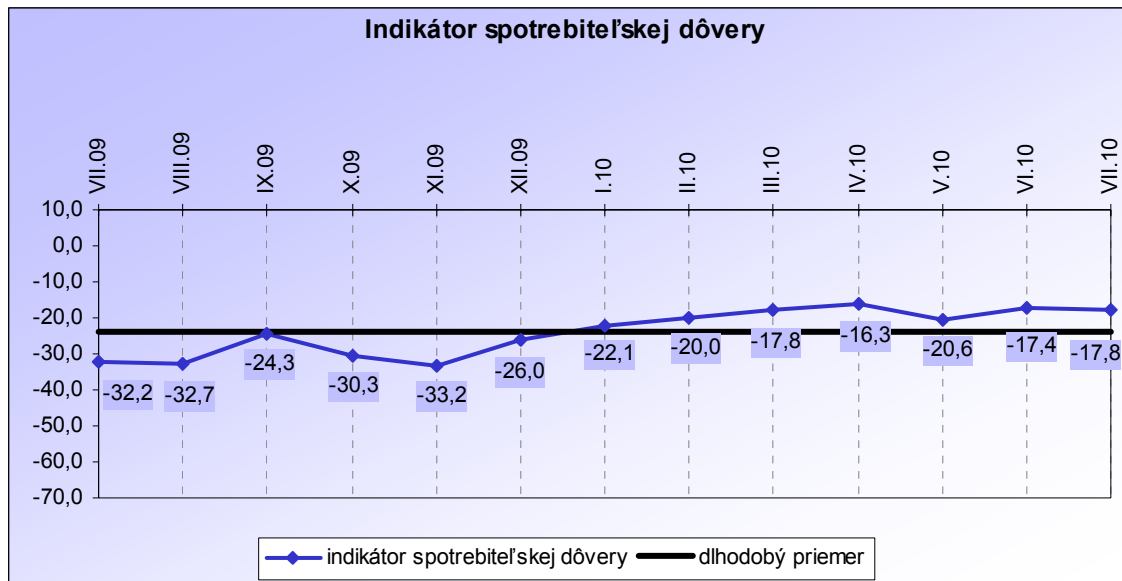

VII. Súhrnný indikátor spotrebiteľskej dôvery

VII. 1. Vývoj v SR

Od septembra 2001 prešla Európska komisia na vyjadrenie celkových nálad obyvateľov prostredníctvom indikátora, ktorý sumarizuje štyri oblasti z pätnástich sledovaných: očakávania vývoja ekonomiky a nezamestnanosti v štáte, očakávania vývoja finančnej situácie a úspor v domácnosti (nezamestnanosť vstupuje do priemeru s opačným znamienkom). Hodnoty príslušného koeficienta sa pohybujú v intervale od mínus sto po plus sto. V hodnote -100 sú sústredené maximálne obavy, nedôvera a pesimizmus, hodnota $+100$ vyjadruje maximálnu spotrebiteľskú dôveru, spokojnosť, optimizmus. Graf č. 31 prezentuje vývoj indexu od júla 2009.

Graf č. 31

Pri protirečivom vývoji jednotlivých zložiek sa spotrebiteľská atmosféra na Slovensku meraná indexom spotrebiteľskej dôvery oproti minulému mesiacu nepatrne zhoršila. Zvýšil sa pesimizmus pre perspektívy úspor (o 4,4 bodu), predpokladanú finančnú situáciu v domácnosti (o 2,9 bodu), čiastočne i pre odhadovaný vývoj nezamestnanosti (o 0,4 bodu), napätie pre očakávaný vývoj ekonomiky krajiny sa naopak znížilo (o 6,3 bodu), takže celkovo hodnota indikátora spotrebiteľskej dôvery klesla oproti tohtoročnému júnu o 0,4 bodu na záporných 17,8.

Aj pri porovnaní so stavom pred štvrťrokom sa jednotlivé zložky vyvíjali protichodne. Pozitívnejšie boli respondenti naladení pri odhade vývoja nezamestnanosti (o 2 body) a čiastočne pri predikovaní vývoja úspor v domácnosti (o 0,2 bodu), negatívnejšie boli zistenia pri perspektívach finančnej situácie v domácnosti (rozdiel 3,6 bodu) a pri očakávanom vývoji ekonomickej situácie v štáte (4,6 bodu). Celkovo bol aktuálny indikátor o 1,5 bodu nepriaznivejší ako pred štvrťrokom.

Komparácia so stavom pred rokom vyznieva pozitívne. Spotrebiteľia boli teraz naladení o 14,4 bodu optimistickejšie ako v júli 2009. Priaznivejší výsledok bol nameraný pri všetkých štyroch zložkách: pri odhade vývoja nezamestnanosti o 29,6 bodu, pri perspektívach ekonomiky Slovenska o 22,4 bodu, pri odhadovanom vývoji finančnej situácie v domácnosti o 4,0 body a pri očakávaných úsporách domácností o 1,7 bodu.

Po sezónnom očistení a zaokrúhlení mal indikátor spotrebiteľskej dôvery hodnotu -19 .

VII. 2 Indexy spotrebiteľskej dôvery v členských štátoch EÚ

Spotrebiteľský barometer je súčasťou medzinárodného projektu prieskumov, a preto možno výsledky krajín participujúcich na projekte porovnať. Nasledujúca tabuľka uvádza hodnoty indikátora spotrebiteľskej dôvery krajín EÚ. Keďže medzinárodné výsledky sa uvádzajú v celočíselnom tvare, zistenia za Slovensko sú taktiež zaokrúhlené. V tabuľke sú uverejnené údaje po sezónnom očistení.

Tabuľka č. 1 Spotrebiteľská dôvera v členských krajinách Európskej únie

Indikátor spotrebiteľskej dôvery	dec. 2009	jan. 2010	feb. 2010	mar. 2010	apr. 2010	máj 2010	jún 2010	júl 2010
Belgicko	-15	-14	-15	-12	-7	-11	-8	-5
Bulharsko	-42	-45	-47	-48	-43	-43	-40	-42
Česká republika	-7	-12	-11	-10	-5	-10	-6	-7
Dánsko	+8	+12	+11	+11	+17	+17	+15	+18
Nemecko	-16	-18	-17	-13	-7	-9	-9	0
Estónsko	-18	-16	-14	-13	-10	-5	-3	-3
Írsko	:	:	:	:	:	:	:	:
Grécko	-44	-47	-51	-57	-61	-67	-67	-66
Španielsko	-18	-14	-19	-22	-20	-24	-25	-26
Francúzsko	-18	-16	-17	-19	-20	-21	-22	-22
Taliano	-16	-17	-22	-22	-21	-25	-22	-20
Cyprus	-39	-39	-38	-40	-38	-38	-36	-31
Lotyšsko	-52	-40	-38	-32	-34	-29	-27	-29
Litva	-48	-44	-41	-39	-39	-38	-37	-31
Luxembursko	-4	-11	-6	-2	-4	-4	0	+5
Maďarsko	-49	-46	-45	-39	-33	-26	-22	:
Malta	-32	-34	-34	-35	-33	-31	-31	:
Holandsko	-1	+1	-2	-1	-5	-2	-3	-1
Rakúsko	-2	-1	+1	-2	+5	0	+3	+7
Poľsko	-24	-21	-19	-16	-16	-16	-18	-14
Portugalsko	-33	-29	-33	-35	-35	-40	-40	-40
Rumunsko	-41	-48	-49	-47	-47	-56	-63	-62
Slovinsko	-23	-23	-22	-26	-23	-23	-21	-27
<i>Slovensko</i>	-28	-25	-19	-17	-16	-19	-18	-19
Fínsko	+16	+16	+17	+17	+19	+17	+20	+21
Švédsko	+17	+15	+22	+23	+25	+24	+27	+26
Veľká Británia	-10	-5	-2	-5	-6	-10	-11	-17
Európska únia spolu*	-14	-13	-13	-14	-12	-15	-15	-14

: údaje v čase poskytnutia informácií neboli k dispozícii

* ide o vážený priemer; váhami sú podiely členských štátov na konečnej spotrebe domácností EÚ

Z tabuľky vyplýva, že z 24 štátov, ktoré v júli 2010 poskytli údaje o náladách spotrebiteľov, prevládala podľa indikátora spotrebiteľskej dôvery v 18 členských štátoch Európskej únie nedôvera nad dôverou. Údaje jednotlivých štátov sa od seba veľmi líšili, pohybovali v rozpätí 92 bodov, v intervale od -66 do +26. Kladné výsledky boli v júli 2010 namerané v Švédsku (+26), Fínsku (+21), Dánsku (+18), Rakúsku (+7) a Luxembursku (+5), hodnota -66 charakterizovala spotrebiteľskú atmosféru v Grécku. V rebríčku 24 krajín usporiadaných podľa klesajúceho indexu spotrebiteľskej dôvery sa Slovensko (po sezónnom očistení a zaokrúhlení -19) umiestnilo na začiatku horšej polovice, na 13. priečke. Medzi štáty s najhoršou spotrebiteľskou atmosférou patrili v júli 2010 okrem Grécka (-66) i Rumunsko (-62), Bulharsko (-42) a Portugalsko (-40). V Európskej únii ako celku sa priaznivý vývoj

zastavil, v máji 2010 sa spotrebiteľská nálada zhoršila na mínus 15 a aktuálne má mínus 14. Porovnanie naznačuje, že hodnota súhrnného koeficientu zistená na Slovensku (po sezónnom očistení a zaokrúhlení -19) je o päť bodov nepriaznivejšia ako priemer Európskej únie za 24 štátov.

Zhrnutie

V spotrebiteľskej atmosfére na Slovensku nedošlo v júli 2010 k veľkým zmenám. Pod vplyvom zhoršenia indikátorov pre perspektívy úspor, predpokladanú finančnú situáciu v domácnosti, čiastočne i pre odhadovaný vývoj nezamestnanosti a zlepšenia indikátora očakávaného vývoja ekonomiky krajiny hodnota indikátora spotrebiteľskej dôvery oproti minulému mesiacu klesla o 0,4 bodu na záporných 17,8. Pri porovnaní údajov so stavom pred štvrťrokom vyznievajú aktuálne výsledky pre spotrebiteľskú atmosféru trochu pesimistickejšie (1,5 bodu), no voči situácii pred rokom sa obavy spotrebiteľov znížili (o 14,4 bodu).

V aktuálnom prieskume sa skúmalo 15 ukazovateľov (indikátory týkajúce sa plánov domácnosti na kúpu auta, na stavbu domu, bytu, chaty, chalupy a plány na stavebné úpravy bývania sú zaradené do prieskumu štvrťročne, takže medzimesačná komparácia v tomto prípade nie je možná). Oproti júnu 2010 došlo pri indexovej podobe výsledkov z dvanástich mesačne sledovaných ukazovateľov v štyroch k zlepšeniu stavu (pri dvoch doterajšia inflácia a očakávaný vývoj ekonomiky Slovenska rozdiel presiahol 5 bodov). Pri štyroch koeficientoch ostala hodnota indexového výsledku približne na úrovni predchádzajúceho obdobia (doterajšia finančná situácia v domácnosti, očakávaná nezamestnanosť, atmosféra sporenia v SR), resp. s ním bola totožná (plány domácností na veľké nákupy). Štyri indikátory v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom zaznamenali zhoršenie (žiaden rozdiel nepresahoval hranicu 5 bodov).

Oproti stavu pred štvrťrokom 7 indikátorov vykázalo priaznivý výsledok, hranicu 5 bodového rozdielu prekonal indikátor plánov na veľké nákupy. Štyri koeficienty sa oproti aprílu 2010 príliš nezmenili (zmena bola menšia ako jeden bod): očakávané úspory, bilancia príjmov a výdavkov domácností, plány na kúpu auta a odhodlanie stavať či kúpiť byt, dom, chatu, chalupu. Ostávajúce 4 indikátory naznačili zhoršenie monitorovaného stavu, hranicu 10 bodov prevýšil indikátor očakávanej inflácie.

V komparácii s rovnakým obdobím minulého roka je výsledok porovnania priaznivý v 10 prípadoch z 15, voči júlu 2010 sa citeľne zlepšilo (o viac ako 20 bodov) najmä očakávanie vývoja nezamestnanosti, hodnotenie doterajšieho a očakávaného vývoja ekonomiky SR. Zhoršenie sa týkalo štyroch indikátorov, pričom pri očakávanej inflácii bola prekonaná 10 bodová hranica a pri doterajšej inflácii 5 bodová. Podobne ako pred rokom respondenti hodnotili podmienky sporenia v SR.

Na základe kompozitných koeficientov možno konštatovať, že v okruhu makroukazovateľov ako celku bol zaznamenaný pozitívny vývoj tak v porovnaní s uplynulým mesiacom, ako i situáciou pred rokom. Oproti minulému štvrťroku sa situácia zhoršila. Vo sfére domáceho hospodárenia vyšlo medziročné porovnanie kladne, štvrťročne sa výsledky príliš neodlišovali, oproti júnu 2010 sa súhrnný indikátor posunul negatívnym smerom. Investície sa medzimesačne nedali porovnať kvôli štvrťročnej periodicite sledovania príslušných indikátorov, voči stavu pred rokom a štvrťrokom bolo v okruhu investícií zaznamenané zlepšenie.

Podľa poskytnutých údajov z 24 krajín v rebríčku štátov usporiadaných podľa klesajúceho indexu spotrebiteľskej dôvery Slovensko (po sezónnom očistení a zaokrúhlení -19) dosiahlo umiestnenie na 13. priečke. V Európskej únii ako celku sa od minulého mesiaca spotrebiteľská atmosféra zlepšila o jeden bod na -14, čím o 5 bodov prevýšila výsledok zistený na Slovensku.

Stručný prehľad výsledkov:

Zisťovanie Spotrebiteľský barometer, ktoré sa uskutočnilo v júli 2010, mapovalo mienku občanov o hospodárskej situácii na Slovensku, zaoberalo sa sebareflexiou finančných pomerov domácností a priblížilo investičné zámery obyvateľstva. V prieskume sa dospelo k nasledujúcim zisteniam:

- Podľa mienky 8 % respondentov sa hospodárska situácia na Slovensku za posledných dvanásť mesiacov vcelku zlepšila, necelá tretina (30 %) odpovedajúcich si myslí, že je rovnaká a tri pätiny (60 %) sú presvedčené, že sa zhoršila.
- V očakávaniach do budúcnosti sa 21 % opýtaných vyjadrilo, že v priebehu nasledujúcich dvanástich mesiacov sa hospodárska situácia v SR vcelkulepší. Opäť necelá tretina oslovených občanov (30 %) je presvedčená, že hospodárska situácia zostane rovnaká a 44 % počíta so zhoršením.
- Podľa 3 % účastníkov prieskumu sa spotrebiteľské ceny tovarov a služieb za posledných 12 mesiacov znížili. Necelá štvrtina respondentov (24 %) vypovedá, že aktuálne ceny sú rovnaké ako pred rokom. Takmer polovica (46 %) oslovených si myslí, že ceny tovarov a služieb na Slovensku sa za posledných 12 mesiacov trochu zvýšili, stredne sa zvýšili podľa 17 % opýtaných a päť percent je mienky, že sa zvýšili výrazne.
- Viac ako dve tretiny opýtaných (69 %) očakávajú zvyšovanie cien tovarov a služieb aj v budúcnosti. Počas nasledujúcich dvanásť mesiacov 12 % oslovených občanov predikuje pomalšie zvyšovanie cien ako doteraz, podľa mienky tretiny respondentov (33 %) sa ceny budú zvyšovať rovnakým tempom ako doposiaľ a takmer štvrtina (24 %) oslovených občanov predpokladá, v porovnaní so súčasným stavom, rýchlejšie zvyšovanie cien. Pätina účastníkov prieskumu (20 %) prognózuje ustálenú hladinu cien a obsahom 2 % odpovedí je očakávané znižovanie cenovej hladiny.
- Nezamestnanosť na Slovensku sa v nasledujúcich 12 mesiacoch podľa názoru 20 % respondentov vcelku zníži, podľa asi tretiny účastníkov ankety (32 %) zostane rovnaká a podľa viac ako dvoch pätín (43 %) odpovedajúcich sa vcelku zvýši.
- V porovnaní so situáciou pred dvanástimi mesiacmi sa podľa výpovedí 18 % respondentov finančná situácia vlastnej domácnosti vcelku zlepšila, viac ako dve pätiny oslovených osôb (44 %) odpovedali, že situácia ostala rovnaká a necelé dve pätiny (38 %) opýtaných zaznamenali celkové zhoršenie finančných pomerov vo svojej domácnosti.
- Finančná situácia vlastnej domácnosti sa podľa vyjadrení 15 % odpovedajúcich počas nasledujúcich dvanásť mesiacov vcelkulepší, podľa mienky asi polovice (51 %) opýtaných zostane rovnaká. Výhľad do blízkej budúcnosti je pre viac ako štvrtinu respondentov (29 %) nepriaznivý, pretože rátajú so zhoršením finančného krytia svojich potrieb v nasledujúcich 12 mesiacoch.
- Pri otázke, či majú dlhy alebo sporia, 42 % oslovených občanov uviedlo, že v ich domácnosti sporia, 34 % vystačí s finančnými prostriedkami od výplaty k výplate a 23 % má dlhy alebo žije z úspor.
- Viac ako štvrtina oslovených občanov (26 %) sa vyjadrila, že v súčasnosti je vcelku vhodný čas na sporenie. Približne dve tretiny (67 %) odpovedajúcich mali opačný názor a boli stúpecami stanoviska, že v súčasnosti je na Slovensku vcelku nevhodný čas na sporenie.

- Pri otázke o úsporách sa optimisticky prejavila tretina (33 %) odpovedajúcich, ktorí očakávajú, že sa im v blízkej budúcnosti podarí usporiť nejaké finančné prostriedky. Približne dve tretiny oslovených občanov (64 %) nepredpokladajú, že počas nasledujúcich dvanástich mesiacov nasporia nejaké peniaze.
- Najfrekventovanejšou odpoveďou pri otázke, či je v súčasnosti správny čas na veľké nákupy, bolo vyjadrenie, že je rovnako správny ako nesprávny (48 %). Z ostatných odpovedí boli v prevahe tie, ktoré tvrdili, že je nesprávny (24 %) nad tými, ktoré tvrdili opak (20 %).
- Z odpovedí na otázku, ktorá mapovala, či respondenti majú v pláne minúť viac alebo menej finančných prostriedkov na veľké nákupy, vyplynulo, že 13 % odpovedajúcich má v úmysle minúť v nasledujúcich 12 mesiacoch vyššiu finančnú čiastku než predtým, viac ako dve pätiny (41 %) opýtaných rovnakú ako doteraz. Iba minimálny náskok (42%) mali odpovede predpokladajúce nižšie výdavky na veľké nákupy ako doposiaľ.
- Pätina domácností (20 %) očakáva, že minie väčšiu sumu peňazí na stavebné úpravy bytu (zavedenie ústredného kúrenia, prestavbu sociálneho zariadenia a pod.), z nich 4 % rozhodne áno a 16 % asi áno. Protichodná odpoveď (neočakávajú zvýšenie výdavkov) je charakteristická pre 78 % domácností.
- Štyri percentá domácností plánujú počas nasledujúcich 12 mesiacov kúpiť alebo stavať dom, byt, chalupu alebo chatu, z nich 1 % rozhodne áno a 3 % asi áno. Záporná odpoveď (nemajú v úmysle) sa vyskytovala mnohonásobne častejšie (96 %).
- V priebehu nasledujúcich 12 mesiacov má v pláne kúpiť auto spolu 6 % domácností, z nich 1 % rozhodne áno a 5 % asi áno. Zastúpenie opačného postoja (nemá v pláne) predstavovalo 93 %.

	Porovnanie			Indikátory	Terenná fáza výskumu (zber údajov)												
	s JÚN. 2010	s APR. 2010	s JÚL. 2009		VII.09	VIII.08	IX.08	X.09	XI.09	XII.09	I.10	II.10	III.10	IV.10	V.10	VI.10	VII.10
1	=	↑	↑↑	Doterajšia finančná situácia v domácnosti	-22,7	-23,8	-22,1	-22,1	-24,6	-24,9	-19,4	-19,9	-18,8	-20,4	-18,8	-16,5	-15,8
2	↓	↓	↑	Očakávaná finančná situácia v domácnosti	-14,2	-17,0	-11,0	-14	-18,7	-12,0	-10,9	-9,1	-8,0	-6,6	-10,7	-7,3	-10,2
3	↑	↑	↑↑↑↑↑	Doterajšia hospodárska situácia v SR	-57,1	-56,9	-51,6	-54,4	-54,1	-51,3	-48,5	-42,1	-42,0	-40,1	-39,2	-39,6	-35,4
4	↑↑	↓	↑↑↑↑↑	Očakávaná hospodárska situácia v SR	-39,4	-37,6	-22,4	-29,8	-34,1	-23,5	-22,1	-17,4	-17,6	-12,4	-20,3	-23,3	-17,0
5	↑↑	↓	↓↓	Doterajšia inflácia	-10,1	-13,0	-7,7	-12,3	-10,7	-9,6	-9,4	-15,5	-8,5	-7,0	-0,8	4,4	-2,1
6	↑	↓↓↓	↓↓↓	Očakávaná inflácia	13,1	4,4	9,1	7	3,2	9,7	16,3	9,8	12,8	13,5	21,5	31,4	28,0
7	=	↑	↑↑↑↑↑	Očakávaná nezamestnanosť	46,4	47,7	36,1	46,9	47,2	36,6	31,2	26,8	23,8	18,8	23,5	16,4	16,8
8	↓	↑	↑	Podmienky pre veľké nákupy v SR	-5,1	-3,8	-3,4	-9,6	-10	-7,1	-3,5	-0,8	-4,8	-6,4	-6,7	-2,1	-3,8
9	=	↑↑	↑↑	Plány domácností na veľké nákupy	-32,1	-30,1	-32,1	-30,9	-33,3	-29,0	-29,0	-28,0	-27,9	-31,2	-27,7	-25,9	-25,9
10	=	↑	=	Podmienky sporenia v SR	-33,5	-34,1	-28,7	-37,4	-35,3	-35,4	-29,6	-36,5	-29,3	-35,1	-35,8	-33,4	-32,6
11	↓	=	↑	Očakávané úspory domácností	-28,9	-28,5	-27,8	-30,4	-32,7	-31,9	-24,0	-26,8	-22,0	-27,4	-27,9	-22,8	-27,2
12	↓	=	↓	Bilancia príjmov a výdavkov domácností	6	6,7	6,2	5,5	2,8	2,2	5,9	7,6	7,0	5,7	4,9	8,5	5,0
13	X	=	↓	Kúpa auta	-79,6	X	X	-82,1	X	X	-81,6	X	X	-82,2	X	X	-81,3
14	X	=	↑	Stavba domu, chaty, chalupy	-87	X	X	-87,9	X	X	-85,8	X	X	-86,0	X	X	-85,8
15	X	↑	↑	Stavebné úpravy bývania	-56,3	X	X	-59,1	X	X	-55,1	X	X	-58,0	X	X	-53,8
	=	↓	↑↑↑	index spotrebiteľskej dôvery	-32,2	-32,7	-24,3	-30,3	-33,2	-26,0	-22,1	-20,0	-17,8	-16,3	-20,6	-17,4	-17,8

Vysvetlivky:

=	rovnaký výsledok resp. rozdiel menší ako 1 bod
↑	nepatrné zlepšenie (rozdiel 1-4,9 bodu)
↓	nepatrné zhoršenie (rozdiel 1-4,9 bodu)
↑↑	mierné zlepšenie (rozdiel 5-9,9 bodu)
↓↓	mierné zhoršenie (rozdiel 5-9,9 bodu)
↑↑↑↑	výraznejšie zlepšenie (rozdiel 10 bodov a viac)
↓↓↓↓	výraznejšie zhoršenie (rozdiel 10 bodov a viac)
●	historicky najpriaznivejšia hodnota
●●	historicky najhoršia hodnota
x	v uvádzanom období sa údaje za dané ukazovatele nezisťovali

Rekapitulácia	Počet indikátorov
medzimesačné zlepšenie	4
medzimesačne bez zmien	4
medzimesačné zhoršenie	4
štvrtročné zlepšenie	7
štvrtročne bez zmien	4
štvrtročné zhoršenie	4
medziročné zlepšenie	10
medziročne bez zmien	1
medziročné zhoršenie	4